

munkaerők fentjelzett szervezése mellett még egy második főjegyzői állás rendezésére is megengedendő lenne.

Indokolná ezen kivételes intézkedést azon körülmény, hogy ez időszert az ily nagy kiterjedésű megyékben a főjegyző idejének java részét az alispán törvényszerű helyettesítése veszi igénybe; pedig köztudomású, hogy még e mellett is azon külső fontos ügyek, melyek az alispánt vagy helyettesét a központi ügyvezetéstől elvonják, — épen az idő hiánya miatt, koránsem láttatnak el azon mértékben, melyben azt a jó közigazgatás megkövetelné; mert nemcsak a járási igazgatás ellenőrzése hiányos, de lehetetlen a teljes tájékozottság megszerzése is a közönség valódi szükségletei felől; nem is szólva a községi önkormányzat és vagyonkezelésnek annyira szükséges és ez időszert teljesen lehetetlen ellenőrzéséről.

Hozzájárul mindezekhez, hogy a teendők eme folytonos megosztása; — alispánok és főjegyzőknek a külső és belső kormányzásban való folytonos váltakozása a központon sincs minden ügyre nézve alaposan tájékozott főnök, s így — egyebektől eltekintve, — a következetesség alapelve igen gyakran szenved el nem háriható csorbát. Mindezen visszasságok mellett az annyira fontos, és épen a nagy törvényhatóságokban kétszeres főjegyzői teendők sincsenek ellátva, — vagy azok ellátása az illetőnek személyes és rendszerint meg sem követelhető tulbuzgóságától, önfeláldozásától függ.

A felirat annak hangsúlyozásával végződik, hogy a közigazgatás jelenlegi ingatag szervezése helyébe egy a magyar államiság erős támaszát képező szervezetet életbe léptetni soha sem volt alkalmasabb idő, mint most, midőn egy erős és alapjában megrendíthetetlen kormány 10 éves munkájának gyümölcseként a csendes békét, az általános megnyugvás aranykorát éljük.

„Ez időt fel nem használni az alap megszilárdítására — így végződik a felirat, talán vakmerőség nélkül kimondhatjuk — oly mulasztás lenne, melyért nehéz lenne az utókorunk számot adni.“

Torontálmegye házi pénztárának az 1886. évre szóló költségvetése a belügyminisztérium folyó évi 54978. sz. a. kelt rendeletével olyképp hagyott jóvá, hogy a kiadások 164967 forinttal, a bevételek 164995 forinttal állapították meg.

Ezen megállapítás annyiban tér el a megye közönsége által eredetileg megállapított költségvetésétől, a mennyiben abból a megyéhez kibővítésére és megyei tisztai nyugdíjintézetre megszavazott megyei pótdatok, továbbá több rendbeli megtérítendő előlegek töröltek, azon indoklással, hogy azok külön elszámolás tárgyát képezik s a házi pénztár keretébe nem tartoznak.

A tervezett megyei vicinális vasutakra nézve a közmunka és közlekedési minisztérium egy legújabb kelt rendeletben kimondta, hogy a n.-becskerek — n.-margittai és n.-becskerek — párdányi szárnyvonalakat a n.-becskerek — páncsovai vonaltól elkülönítve fogja engedélyezni.

Ezen engedélyt azonban függővé tette azon feltételtől, hogy a kiegészítő vonalak a bácsmezei helyi érdekű csatlakozó vonalak kiépítése után a magyar államvasutak kezelésébe fognak átadni.

Egyben elrendelte a miniszter a közigazgatási bejáráshoz szükséges uti terv szabályszerű megállapítását.

A perlaszi kongressusi pótválasztás, mely annak folytán vált szükségessé, mivel a kongressusi többség Iszakovics Milán megválasztását nem igazolta, — oly módon ejtett meg, mely minden tekintetben kibírvja a nyilvános kritikát.

A választási szabályok értelmében, de a dolog természete szerint is, — a választás határideje előre meghatározandó és a választók tájékoztatása végett ideje korán közhírré teendő.

A választást vezető körök azonban nemcsak ezt nem tették meg, hanem még azon elemi szabályon is túltették magukat, hogy a választás megtartása előzetesen az illetékes politikai hatóságnak bejelentendő.

A választás egész csöndben, a nyilvánosság teljes elkerülésével úgy ejtett meg, hogy a „megbízható“ választók egy bizonyos reggelre előzetesen berendeltettek Perlaszra, s ott ezek egyhangulag kikialtották Dr. György-

vics Milos ügyvédet kongressusi képviselőnek. A többi választók pedig ugyancsak az nap reggelén értesítettek, hogy ma Perlaszon lesz a választás.

Kiváncsiak vagyunk, hogy ehhez a választáshoz mit szól a kongressusi többség, mely az előbbi választással oly kurtán bánt el?

Torontálmegye alispánjának évi jelentése 1884-re vonatkozólag.

(Folytatás.)

Az egyetli statisztikát tartalmazó VI. fejezet az egyetli életnek Torontálmegye területén kifejtődött igen képtenyül. Az országos vöröskeresztmozgaletnak nem kevesebb 39 főjáról vannak részletes adatok közzé, melyek közül megemlítendőnek tartjuk, hogy a n.-becskerek választmány alatt működő fiokok 50 alapító, 79 rendes 10 frtos, 1415 rendes 1 frtos és 15 rendkívüli taggal; a zombolyai választmány alatt álló fiokok pedig 16 alapító, 42 rendes 10 frtos, 1108 rendes 1 frtos és 81 rendkívüli taggal bírnak.

Az 1883. évben ujjá alakult megyei gazdasági egyesület is élénk tevékenységet fejtett ki; tagjainak száma a múlt évben volt: 41 alapító, 2 rendes 12 frtos, 143 rendes 6 frtos és 273 rendes 2 frtos; gyarapodás összesen 24. Ezzel 1884. évi működésének egyik kiváló mozzanatát a n.-kikindai általános gazdasági kiállítás, — mely a jelenben beható ismertetésben részesül. Szintily beható ismertetés közölték a szintén az egész megyére kiterjedő torontálmegyei háziipari és iparkutatást terjesztő egyesület múlt évi működéséről, melyet annak idején e lapok hasábjain egész terjedelemben közöltünk.

A megye területén létező enzeikről 60 jöteknyszám, 61 művelődési és 22 gazdasági jellegű egyesület, — mindannyi helyi érdekű, — melyek összesen 18763 taggal bírtak; évi bevételeik 107.109 frtra, évi kiadásai pedig 106.762 frtra ruhtak.

A legérdekesebb fejezetek egyike a VII., mely a népességi mozgalmat, a születéseket, halálozásokat, esketéseket, kivándorlásokat, és mindezek alapján az évi népességi mérleget tartalmazza, mely utóbbi elég közérdekű arra nézve, hogy különben is rövid volta mellett egész terjedelemben közöltessék.

Gyarapodás:

a) születések	18107
b) betelepítettek (csángók)	134
c) Gyurgyevó átcsatolása folytán	2360
d) honosítottak	4

Összesen 30605

Ezen gyarapodás c) tételére nézve megjegyeztetik, hogy a Gyurgyevó község területének az 1884. évi VII. t. cz. értelmében történt átköbelezésének eredménye, — midőn 1932 csángó és 428 őstelepés lépett a törvényhatóság kötelekébe; a d) alattira pedig, hogy a honosítottak Dr. Rogácsi Gombocz-Bayer szilvái származású ezredorvos családjával, zombolyai illetőséggel.

Fogyatkozás:

a) meghalt	28093
b) kitelepítettek	728
c) kivándorolt	5
d) az állam kötelekéből elbocsátott	28

Összesen 18854

Összes szaporodás e szerint 11751, mely hozzáadva az előző évi jelentésben kimutatott népességi végszámhoz, megyénk lakossága 1884. végén 157.348 főre tehető. A szaporodás a gyurgyevói átköbelezés folytán álléptektől, mint rendkívüli növekedéstől eltekintve, e szerint az 1883. végén konstans lakossághoz viszonyítva 1.72% -ot tett; vagyis 0.36% -al volt intenzívebb, mint 1883-ban.

Némileg eltérő, sőt még kedvezőbb eredményre jutunk, ha a különben is felette megbízhatlan be- és kitelepítési, valamint kivándorlási adatoktól eltekintve, tisztán a születéseknek a halálozások felülmúló számából eredő szaporodást, vagyis a legtermészetesebb növekedést vizsgáljuk.

E szerint volt: 28107 születéssel szemben 18093 halálozás, tehát szaporodás — 10014, az 1883. év végéről kimutatott népességhöz viszonyítva: 1.83%, vagyis 0.11% -al nagyobb, mint a mesterséges fogyás szaporodásnak is figyelembe vétele mellett.

A legterjedelmesebb fejezet a VIII., mely a megye gazdasági állapotait tünteti fel oly kimerítően, hogy teljesebb képet arról alkotni alig lehet. Kilencz czim alatt beható ismertetésben részesülnek a gazdasági állapotok általában; a mezőgazdaság, az erdészet, az állattenyésztés és állategészségügy, az ipar, a selyemtenyésztés, a méhészet, a kereskedelem és közforgalmi ügyek, valamint a hitelügy és pénzügy; mindenütt a vonatkozó statisztikai anyag kimerítő közlése mellett.

A gazdasági állapot általában nem valami kedvező volt 1884-ben. Legalább erre következtelt a jelentés a termelési eredmények adataiból, a váltóhitelek rohamos növekedéséből és a köztartozásoknak az előző évvel szemben mutatózó, tetemesen hanyagabb teljesítéséből.

A mezőgazdaság tekintetében első sorban ismertetve vannak azon törekvések, melyek a megbomlott gazdasági rend helyreállítását célozzák. E részben különösen figyelemre méltó egy szabályrendelet ter-

vezet, mely a fontosabb gazdasági teendők megkezdését kötelező határidőhöz kívánja kötni.

A talajjavítás terén is megindult, különösen a megyei nagybirtokosság körében a kezdeményezés. Ilyenmő nagyobb jelentőségű munkákat teljesített 1884-ben b. Liptay Antal kanaki birtokán, gr. Nákó Kálmán porgányi birtokán, Bischtz Lajos Tör.-Becsén végül a Van Royen-féle vállalat a nagy-margittai kincstári birtolton.

A mezőgazdasági gépek statisztikája felöleli a mezőgazdasági czélokra használt gőzgépek és motorokat (175) a gőzcséplőgépek (316), a járgányokat és járgányos cséplőgépeket (1773), a kukorica morzsolókat (1236), a vetőgépeket (538) és a hármas ekéket (403). A napszámárok az elmúlt évben is változatlanul magasabb voltak az év legnagyobb részében.

Ugyanezen czim alatt közölve vannak még az 1884. évről lapunkban már régebben ismertetett eredményei és a szőlőművelés valamint bortermelésre vonatkozó 1884. évi adatok, melyekből kitűnik, hogy a phylloxera 1884-ben Franzfeld, Homolicz, Jabuka és Czrepaja községekben konstataztott, mi különben is meglehetősen szerény szőlőkultúrára kedvezőtlen hatással volt. A jelentés szerint 19:71 kat. hold beültetett területen összesen 108765 hectoliter bor termelt, mi mellett még 21861 kgr. szőlő is eladott, melyek összesen 782630 forint értéket képviselnek.

Az erdészet czime alatt az erdők nyilvántartásáról vezetett törzskönyv adatai kimerítően közölve. Ezek szerint Torontálmegye összes erdősegei 18896 kat. holdat tesznek ki, a miből 12395 hold kizárólag tölgyerdő.

Az állattenyésztés különböző ágai közül a lótenyésztés maris kiváló figyelmet érdemel. A törvényhatóság a tenyésztéshez általános javítására különös figyelmet fordít, s az állami menekő tömeges igénybevétele, melyről a jelentés részletesen számolt. A haladás biztos előfeltételének tekintendő. A legutóbbi összeírás szerint az egész megye loállománya 181562 darabot tesz ki.

Kiseb haladás mutatkozik a marhatenyésztés körül, mely körül még sok lenne a teendő. Az alispán e részben a megyei gazdasági egyesület kezdeményezését és öntudatos vezetését tartja szükségesnek. Az állategészségügy még a normalisnál is kedvezőbb volt.

Az iparról csakis az élelmészeti és ellátási, valamint az építészeti ipar tekintetében közöltünk részletes adatok. Konstataztva van továbbá, hogy 1884-ben a megye területén működött 9948 iparos és 2853 kereskedőre kirótt kamarai illetmény legnagyobb része ismét hátralebék maradt.

A kereskedelem és közforgalom tekintetében közölt adatok érdekes világot vetnek a megye gazdasági helyzetére. E részben 36 község forgalmi adatai közölve, melyek az előző évekkel szemben üzleti pangást, — az árakra nézve pedig állandó hanyatlást mutatnak.

A közforgalom a tervezett helyi vasutak 1884. évi kimerítő történetével, a nagy-kikindai — nagy-becskerekai valamint osztrák-magyar államvasut forgalmi adataival, a vásártügyi tüzeti ismertetésével és a vámüggyel van képviselve.

Végül a hitelügy terén egy nagyfontosságú kezdeményezés, a községi takarékpénztárak ügye részben beható méltatásban s az összes hitelintézetek 1884. évi zármérlegeinek főbb adatai közölve. Ez adatok szerint az 1884-ben működött összes pénzügyintézetek által az 1883-ban működött összes ily intézetekkel szemben lényegesen nagyobb üzleti eredmények értek el a kimutatásba fölvetett adatok mindenikére nézve, a mennyiben az alapítókéknél 276.120 frt 62 kr., a tartalékalapoknál 6942 frt 79 kr., a takarékbetétéknél 117.757 frt 28 kr., a váltótárcaiknál 2.578.473 frt 34 kr., a jelzáloghitelnél 197.001 frt 05 kr., az előleghitelnél 89.878 frt 73 kr., a kezelési költségeknél 45.567 frt 99 kr. és a tiszta nyereségénél 66.031 frt 66 kr. növekedés mutatkozik.

Ezen összehasonlítás eredmények oly élénk világot derítenek közgazdaságunk múlt évi szomorú helyzetére, hogy azok közelebbi felvilágosításra nem szorulnak.

Kitűnik ugyanis, hogy míg összes intézeteinknél a tőke gyarapodás azon neme, mely az alapítóké és tartalékalap növekedésében áll, csak 283.063 frt 41 kr-ra rug s a betétek csak is az új intézeteknél eszközölt elhelyezések folytán haladja meg az 1883. éviéket 117.757 frt 28 krral — ellenben a régi szövetkezeteknél egyenesen fogyatkozás észlelhető — addig a váltóhitelek igénybevétele egyetlen évben harmincfél millió pontosan 2.578.473 frt 34 krral, a jelzáloghitel 197.001 frt 05 krral és az előleg- és kezézáloghitel 89.878 frt 73 krral, az összes hitelszükséglet tehát 2.865.253 frt 12 krral, vagyis közel 3 millióval növekedett; oly tetemes összegek, melyek valóban megdöbbenthetik az embert, különösen akkor, midőn a mezőgazdasági viszonyok közepette feltűnően káros váltóüzletről esik az emelkedés sulypontja.

A mellett, hogy e hitel nem solid és olcsó mezőgazdasági hitel, — stól azon tény is, hogy 45.467 frt 99 krnyi kezelési költség többlet mellett a tiszta nyereség is még 66.031 frt 66 krral emelkedett: valamint az, hogy a 298.527 frt 06 1/2 krnyi tiszta nyereség az

egész kimutatott alapítókének 14.8% -át teszi, a mi a kezelési költségeknél is figyelembe vétele mellett s nagyban és egészen nem olcsó mezőgazdasági, hanem valószínűleg uszoraltilre enged következtetni.

(Folytatás következik.)

A szentesi ünnep.

Szentes város közönsége nagy ünnepet ült e hó 22-én, a kegyelet ünnepét.

Két nagy szülőltje iránt róta le az elismerés adóját, s tette azt oly formában, mely méltó volt az ünnepek érdemeihez.

Már maga az a körülmény is Szentes város értelmiségének emelkedett álláspontját igazolja, hogy kegyeletük a színészt egy rangba emelte a tudóssal. Jön talán egy kor, mikor majd a szentesiektől példát vesz az egész haza, s az irónak is megadja azt, hogy törekvéseben meglátja a tisztelni való idealizmust s készséggel elismeri, hogy az ekevas gazdaggá teheti ugyan, igaz becsületet azonban a többi nemzetek előtt irónak tolla szereze számára. Vagy nem a hazai irodalom és művészet mértéke a nemzeti műveltségnek? Szentesen értik ezt már, bizonyítja az a száz és ezer művelt polgár, kik Horváth M. halálának Tóth Józsefnek, a tudós irónak meg a nagy színésznek, emlékünnepeben lelkesedéssel vettek részt.

A megyéhez nagyterme tíz órára szülőltje meglélt. Előlt a nők, hat szekorban, hátul a polgárok, s a kik oda nem teretnek, azok a három karzaton kerestek helyet maguknak. Az emelvény körül a család tagjainak meg a meghívott vendégeknek jelölték helyet. Így jutottak egymás mellé balról P. Szathmáry Károly a Kisfaludy-társaság küldötte, Tórs Kálmán képviselő, Szentkályay Jenő akadémikus, Feleki a nemzeti színházról és e sorok írója, ki a fővárosi sajtót majdnem egymagában képviseltem.

Közepén ott láttam Horváth Alajos vasútgazdát, Horváth Mihály testvérét. Daliás alakja impozánsan magasított ki környezetéből, s a kik egyebet tettek hatványának a teremben kifüggesztett arcképe meg az ő java korát hirdető, majdnem fiatalonásai közt, a családi halálosság bizonyára feltűnhetet nekik. A két Vastagh György festése s művészi alkotásnak nevezhető, kar, hogy az ősz tudós oly időseknek van rajta ábrázolva, a hogy talán csak legutolsó napjában nézhetett ki. Mint egy angol lord áll ott Horváth Mihály s hideg nyugodalommal tekint a terem közönségére. Szeméből mégis annyi szelidség sugározik, hogy imponáló volta mellett a szív is megnyílik előtte. A mint nézzük, szeretni kezdjük. Mondják, ez megvolt benne életben is, s a művész sáeresen tudta ráfesteni a vászra.

Horváth Alajos mellett ott ült az életben lévő nőtestvér is a családjával s tul rajtuk Tóth József öccse, egy vak zenész, továbbá özvegy Tóth Józsefnek, meg a fia, ki hétfelusi református lelkész. Jobbról az emelvény körül föllított karrát a küldöttek tagjai zártak be, a makóiak, szegediek, horgosiak s egyéb városok és falvak előjárói.

Az emelvényen négy diszruhás férfi ült a zöld asztal előtt. Közepén a polgármester Sarkadi Nagy Mihály, meg Kun István, a kaszinó elnöke. Sarkadi mellett Balog János, az elnök mellett Sima Ferencz foglalt helyet, a két fölölvásó. Az ünnepet a polgármester nyitotta meg rövid beszéddel, azután a daloskör elénekelt Kőlcsei himnuszát. Az ének végzetével Balog János, Csongrádmegye árvaszékeinek elnöke, olvasta föl emlékbeszédét, mellyel mindenkit meglepett. Suru eljenzés jutalmazta a valóban becses dolgozatot.

Sima Ferencz fölölvásása Tóth Józsefről szerényebb igényekkel lépett a közönség elé, amint hogy a színész élete is szerényebb mederben folydogált, mint a sok viharral küzdött tudós főpapé, ki a gyakorlati politikából is kivette részét. A két fölölvásás közé ének esett s a kaszinó-elnök beszéde, ki elmondta, hogy Tóth József emlékének megünneplést voltaképpen a kaszinó határozta el, a város azonban közös ünnepet csinált a két fölölvásó. A közönség Sima emlékbeszédét igen nagy figyelemmel hallgatta, mit a hangulat-keltő szép dolgozat méltán meg is érdemelt.

Ezután az egész ünneplő közönség fölkerelkedett s emelteknek az emléktáblák leplezésére. Először a Horváth Mihály szülőházát kerestük föl, hol Varady Antal alkalmi ódáját Mihálovics János szavalta el, majd Szentkályay Jenő az akadémia nevében üdvözölte Szentes városát s nyganzást tette P. Szathmáry Károly a Kisfaludy társaság nevében, miközben levonták a leplet az emléktábláról s megkoronázták Szentes város bahrkoszorújával. Közben a daloskör énekelt hazafias dalokat.

Ezután Tóth József szülőházához ment a közönség. Itt Csáktornyay Filó Lajos szavalta el alkalmi ódáját oly hatással, minőhöz hasonlót ritkán látni. Ugy szölván minden sora után fölhangzott a helyeslés, eljenzés és taps, s mikor a költemény végét érte, az emelvényről lelépő fiatal poetát a lelkesedett közönség egy negyedórásig kézről kézre adta, úgy ölelgették, csókolták.

A banketten, mely 200 terítékű volt, s melyet a kaszinóban találtak számunkra, sok alkalomszerű felkőszöntőt mondtak. Legtöbb hatása volt az özvegy Tóth Józsefnek néhány szövből álló köszöntőnek s annak, melyet Horváth Alajos mondott. A bankett 2 óráról 7-ig tartott. Az ünnepegy sikerült táncmulalással végződött.

szintá
tudta
közön
veset
házb
magas
gyar
mulik
egy
Legal
sokbo
gyob
lenne
ezt, n
mesél
den m
hözni
kell er

Sard
letfoly
A
tartalm
A
és De
ség te
az a
kevés
darab
is lehe
végig
A
burdi
ada m
sikerül

C
nak B
szimn
Ez
nek m
legerős
drami
zónsá
erős
előadás
is köze
Az
volt. A
ragada
férjével
tünde
néha f
M
hiba m
még y
talmazt
P
késérel
penze
repít k
ler) a
A
eléged
hogy
oszjatek
jól tulj
nagy
lítő, k
mellet
tapsvil
csokely

A
Koldus
maradt
czimú k
azon sz
adásnál
Nig
gyine, k
Kiss bus
mint az
Az
ban csök
azon da
nap alát
A
meg, mi
böven.

Vas
hamar
Antonia
A
volt és
által a s
zönséget
Éne
Csak az
czára is
kímélet
Nag
és Dom
arant je
Tim
mint M
tartották
Kiss
elbujdos
tással j
Lige
gény bar
kitűnő or
hás, ha
Ajánlan
jen, akk
Lige
rabba bec

ek 14,90%-át teszi, nek is figyelembe és egészen nem a valóságos uszora- (ezek.)

Ünnep.

Ége nagy ünnepet ünnepel. A róta le az elisly formában, mely demelhez.

Imény is Szenteg kedett állapontját a színesíti egy kor példát vesz az megadja azt, hogy ztelni való idealiz- hogy az ekevas becsületet azon- írónak tolla sze- hazai irodalom és műveltségnek zonyítja az a sok kik Horváth M., a tudos írónak lekünnepében oly

tíz órára zsuf- ökök, hat széksor- sik oda nem ter- kerestek helyet a család tag- dégeknek jelöltek mellé balról P. dy-lársaság kül- eő, Szentkirály emzeti színházról ősi sziót majd- em.

ath Alajos vas- testvéröccsét. giaslott ki kör- est tettek haty- tt arczképe meg najdne fiatalos óság bizonyára Vastagh György nevezhető, kár- k van rajta ab- egutolsó napjai- gól lord áll ott zalommal tekint ől mégis annyi imponáló volta előtte. A mint djak, ez meg- vész sikeresen

ült az életben s tul rajtok zensz, továbbá fia, ki hétfalusi emelvény körül k tagjai zarták giasik s egyébb

ruhás férfi ált a polgármester n István, a ka- Balog János, az glait helyet, a lgármester nyi- tán a daloskór Az ének vé- dmege árva- emlékbeszédét,

Szűrú éljenzés lgozatot. Toth Józsefről a közönség elé, is szerényebb sok viharral

akorlati politi- fölolvadás közé beszéde, ki el- lékének meg- határozta el, a csinált a ket- beszédét igen a hangulat- is érdemelt. közönség föl- lektáblák le- Mihály szülő- Antal alkalmi lta el, majd nevében üdvö- anzt tette P. ársaság nevé- et az emléké- es város ba- oskór énekelt

széhez ment a Lajos szavalla mindhöz ha- minden sora tenzés és taps, ez az emel- keskedett kö- kére adta,

ritéku volt, s amunkra, sok tak. Legtöbb sefné néhány nnak, melyet telt 2 órától t táncmulat-

Magyar színház.

Már második hete, hogy Sz. Gáspár Pál színtársulata városunkban időz, s még sem tudja a közönség, ezáltal valóban bámulatos közönység lenni. Még mindig annyira kevesen vannak, kik előjövögetnének a színházba, hogy az ember inkább valami falusi magányban képzeletét magát, mint egy „magyarosodó” városban. Pedig a társulat nem mulik, hogy még magasabb igényűek is egy-egy jó estét ne tölthetnének a színházban. Legalább a mint az eddig bemutatott előadásokból ítélhetünk, bátran állíthatni, hogy nagyobb részvétel érdemelne. Bizony itt lenne az ideje, hogy a publikum is átlátva ezt, ne vonja meg indokolatlanul az érdemeitől azt a csekély áldozatot, melyet minden magyar hazafiának kötelessége volna meghozni Thalia oltárára. Ugyis nagyon ritkán kell erre áldozni.

Szerdán, október 21-én „Váljunk el!” Sardon és Nájoe kitűnő vigjátékát láttuk bérletfolyamban.

A darab sokkal ismeretesebb, hogy sem tartalmát ismeretünk kellene. A két főszereplő Dombayné (Cyprienne) és Dombay (Des Brunelles) játéka a közönség tetszését teljes mértékben kiérdemelte; csak az a kár, hogy mindkettőjükben helytel közel kevés volt az, ami az ily színpadok francia darab főkéleké: a „tűz”, különben ezt nem is lehetett csodálnunk, ha az üres padokon végig néztünk.

Polgár (Adhemar) ez együgyűen szeleburdi szerelmében a színház felhatalmazott adta tanujelét. Az előadás általában eléggé sikerültnek mondható.

Csütörtökön, október 22-én ifj. Dumasnak „Bagdad-i herceg” című kitűnő színműve került színre.

Ezen előadás eddigé a legsikerültebbnek mondható. A szereplők új és új látászik, legerősebb oldalukról mutatták be magukat; drámai képességeket ismertették meg a közönséggel. Ugy a játék, mint a betanulás az erősebb kritikát is kiállja. Még egy pár ilyen előadás lehetetlen, hogy a közönség tovább is közönysös maradjon.

Az est hősnője Tóvölgyiné (Lionette) volt. A művésznő erős drámai játékaival elragadta a közönséget. A társadalommal s férjével meghasonlott szenvedélyes nő kitűnően ábrázolta, s a teljes hatást még a néha feltűnő alpáthos sem tudta gyengíteni. Mindazáltal nagyon ajánlatos lenne e hiba minél gondosabb kerülése. A közönség még nyílt jelenetekben is tüntető tepssal jutalmazta a művésznőt.

Polgár (Jean de Hun gróf) a teljesen kétségbe esett férj s Dombay (Nurvadi) a félté hatalmában bizó hidegvérű csabított szerepét kifogástalanul játszták. Tóvölgyi (Gonler) a piparköcsz aglegény szerepében tünd ki.

A többi szereplőkkel is meglehetően elégedve. Mindazonáltal kívánatosnak tartanók, hogy ily darabokban, melyek hatása a gondos öszjátékban nyilvánul, a mellékszereplők is jól tudják szerepeiket, mert egy ily alak is nagyot ronthat a művészt hatáson. Mint említők, tapsokban nem volt hiány; Tóvölgyiné mellett még Polgár is nyílt jelenetben valódi tapsvihart sztrakt, mi, tekintve a közönség csekély számát, nem kis dolog.

A szombatra, október 24-ére hirdett „Koldus diák” közbejött akadályok miatt elmaradt s helyette Csiky Gergely „Buborékok” című kitűnő vigjátéka került színre, ugyanazon szereposztással, mint a megnyitó előadásnál.

Nagyné, Dombayné, Beke Lilla, Tóvölgyiné, Kissné, Ligeti, Dombay, Polgár, Moóri, Kiss hasonlóan, de talán még jobban játszták mint az első előadás alkalmával.

Az előadást, s a darab hatását nagyban csökkentette azon körülmény, hogy ugyanazon darabot ugyanazon közönség alig tíz nap alatt kétszer volt „kénytelen” élvezni.

A közönség nagyobb számmal jelent meg, mint az előbbi előadásokon, Taps is volt bőven.

Vasárnap „A tőle lány”-t Almássy Timamér e kitűnő népszínművet láttuk G Reiner Antonia urnővel a czimszerében.

A művésznő ezáltal is teljesen elemében volt és gyönyörű éneke s korrekt játéka által a szoros értelmében elragadta a közönséget.

Ének számait még ismételné is kellett. Csak az a kár, hogy e művészi játék dacára is ismételnünk kell minapi kérelmünket: kímélet a művésznő és a közönség iránt!

Nagyné (Órzsé) Dombayné (Máté Julis) és Dombay (Gyarmati János) alakításai egyaránt jelesek voltak.

Timárné Otós Mari szerepében, Moóri mint Miso a közönséget folytonos jó kedvben tartották.

Kiss (Bandi) a hü szerető s a bánatában elbujdosni akaró paraszt legény szerepét hatással játszta, éneke is tetszésben részesült.

Ligeti (Kospál) a hódítani akaró aglegény baromvorsó jól alakította; kár, hogy kitűnő organuma mellett beszélő szerve hibás, ha gyorsan beszél alig értjük meg. Ajánlanók neki, hogy nyugodtabban, beszéljen, akkor játéka kifogástalan tesz.

Ligeti Vilma kisasszony (Panni), a darabba becsempészve, Szentirmay Elemér egyik

gyönyörű népdalt énekelt el, s ezen ártatlan „csalás” nem volt a kisasszony kárára, mert a közönség felhangzó tapsa által fejezte ki meglepedését. E számot ismételné kellett. A kisasszony hangja bevalik, hanem még iskolázást kíván.

Szilágyi (Bibolya) az öreg tót szerepében sehoggy sem találta be magát, virgonckodása miatt még Misónál is fiatalabbnak tunt fel, különben „maszkja” sem mutatott arra, hogy Hanka apja lehetne. Mindazonáltal határozott képességet tüntetett fel.

Az előadással általában meglehetünk elégedve; a közönség kielégítve távozott. —

Kedden, október 27-én, Csiky hatóságos színművét, a „Stomfay család”-ot láttuk. Az előadás hatásának teljességét mi sem igazolja jobban, mint a sok könyező szem melyek az anyai szeretet küzdelmét a válás és viszontlás kitérőit elcélítől végig feszült érdeklődéssel figyelték. Tóvölgyiné (Héthársy báróné) Kissné (Agnes) és Tóvölgyi (Stomfay Ákos) sűrű tapsokat arattak; de nekünk mégis az az észrevételünk van, hogy túlzott pathosszal fogták fel szerepeiket. Igaz, hogy Csiky e darabjában az érzelem legerősebb hurjait pengeli; de nézetünk szerint mégsem szabad oly kothurnusról beszélni e tisztán társadalmi téren mozgó színműben, mint egy nagyszabású klasszikus tragédiában.

Művészi alakítást nyújtott a szó legszorosabb értelmében Dombay Vilmos szerepében; maszkja, külső megjelenése és a legkisebb részletekig gondos játéka oly egészet képeztek, mely a legmagasabb műgényeket is kielégíthette. Kifogástalan Margit volt Dombayné is, ki változatos szerepének minden faszabán eltalálta a helyes alaphangot, melyben természetesen közvetlenséggel hatott. Jeles volt Polgár is Barnabás szerepében, mely benne kifogástalan ábrázolásra talált.

Ugyanezt mondhatni Moórinak kisebb szerepéről, a végrehajtóról. Nagyné mint öz. Stomfay Bernátné és Ligeti mint kasteri igazgató nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy egészben véve oly kerek egészet képezz előadást élvezhetünk, melynél jobbat színpadunk csak ritkán látott.

HIRHARANG.

Hertelendy József főispánnak kormánybiztosí működését a felső-torontali ármentesítő társulatnál a közmunka és közlekedési ministerium f. évi október hó 21-én 37.731. sz. a. kelt rendelettel további két évre meghosszabbította.

A török-bécsi belvizrendező társulat alapszabályait a közmunka és közlekedési ministerium folyó évi október 25-én 39275. sz. a. kelt rendelettel jóváhagyta. Az új társulat működési tervét és az általa létesítendő belvizrendezési munkálatokat legközelebb behatóan fogjuk ismertetni.

Előléptetés. Wachtel Leo, a helyben állomásozó tisztikar egyik legkedveltebb tagja az öszi előléptések alkalmával főhadnagy lett. Csatlakozva a főhadnagy ur számos barátainak jó kívánságaihoz özintén gratulálunk!

Megebizottsági tagok választása. Az elhalt vagy a törvényhatóság területéről elköltözött megebizottsági tagok helyeinek betöltése céljából a pótválasztások, a mai számnak hivatalos mellékletben foglalt hirdetmény szerint, november hó első napjaiban fog megtartatni. — A választás határidejűl a n.-becskereki, antalfalvi, perlaszi, lovri, zichfalvi, ócsay és szőregi választó kerületekben november 3-ra, a debelyi választó kerületben november 4-re, végül a párdányi és jabukai kerületekben november 5-re tüzetett ki.

A községi segédjegyzők és irnokokról szóló megyei szabályrendelet a belügyministerium f. évi október hó 22-én 47400. sz. a. kelt belügyministeri rendeletével jóváhagyatott, oly észrevétellel azonban, hogy Debeljácsa községére nézve, miután itt már ez időszerint a segédjegyző 300 frt fizetéssel alkalmazásban van, a segédjegyzők fizetésének minimumára vonatkozó rendelkezés nem kötelező. A többi felebbezések, mint általában elutasítottak. A szabályrendelet szövegére nézve a minister elrendelte, hogy az abban előforduló „jegyzőség” elnevezés helyett a „jegyzőség” kifejezés használandó. A szabályrendelet legközelebb fog életbe léptetni.

A délmagyarországi tanítóegylet nagy-hikinda—szombolyai fiókja f. hó 22-én tartotta Nagy-Kikindán rendes öszi közgyűlését. A gyűlés legfőbb tárgyát képezte az egyleti tisztújítás, mely alkalommal Bösz István kis-komlósi tanító fiókgyeleti elnöké, Klein József ugyanottani tanító pénztárnokká és Palatinus Imre n.-hikindai tanító jegyzővé választattak meg.

A községi tisztviselők özvegyei, illetőleg hátramaradottai halotti negyede igényt nem formálhatnak. Ezen kijelentés, a belügyministernek Csanádmegye közigazgatási bizottságához 1885. évi július 24-ikén 37934. sz. a. intézett következő rendelkezésben foglaltatik: „Ezen közigazgatási bizottságnak m. évi október hó 8-án 574. sz. a. hozott határozata, mely szerint Lajtény község Dr. Mogyorosi Armin elhalt képezte orvos özvegye részére halotti negyed kiadásra utasítottát, a nevezett község képviselő testülete részéről közbetelt felfolyamodás folytán felülvizsgálat alá vétetvén; miután sem törvény, sem szabályrendelettel nincs igazolva az, hogy a község az elhalt orvos özvegyét, az elhalálozás alkalmával felmerült költségek

viselésére halotti negyed vagy más megfelelő czímen segélyben részesíteni köteles; és így nincs alkalmas alap arra, hogy a község akarat ellenére, ezen émbár különben méltányos segélyezésre hatóságilag köteleztessék; a felfolyamodás figyelembe vételével a megfelelő közigazgatási bizottsági határozat ezenfelől feloldatik.”

Kettős gyilkosság. Szőregben Stojkó Tacza községi bírót folyó hó 23-án délben 12 és 1 óra között unokaöccse Popov Toma leszurta egy konyhakéssel. A bíró nejét, ki saját testével kívánta vedni férjét, szintén életveszélyesen szurta meg a dühöngő. Elfogták és T.-Kanizsára vitték.

Szomorú vég. „Kik. Közl.”-ben olvassuk: Kalapis György, orszámlósi feljegyzett jegyző, Vrugity Axent községi pénztárnok a községi ügykezelésnél és pénztárkezelésnél előforduló sikkasztások és okmányhamisítások miatt a kikindai kir. tsvszék vizsgáló bírójá által letartóztatva lettek. Figyelmeztetés lehet ez az olyan közs. jegyzőkre, a kik hivataluk kezelésében könnyelműen járnak el. Megjegyzendő, hogy nevezettek ellen a fegyelmi vizsgálatot a megye hatósága indította meg.

Tűzesetek. F. évi október hó 16. Jabuka községében Borunka Péter és Horung Róza szomszédok összes takarmánykészlete és gazdasági épületei; október hó 18-án pedig Tolvádia községben Pervuly Andria háza égett le.

A n.-sztl.-mikiósi gyümölcs, szőlő, bor, pálinka és ecetkiallítás eredményéről — mely f. évi szept. 19—22-éig tartatott meg, s melyről annak idején megemlékeztünk, Dr. Kuhn Lajos a kiállítási bizgó elnök kimerítő jelentést állított össze, melyből kiemeljük a következőket: A kiállításon 124 kiállító vett részt, ezek közt 91 helybeli és 33 a szomszéd községekbeli egy mint: Csanád, Kis-Zombor, Lowrin, Zombolya, Bánát-Komlós, Marienfeld és Dugoszeleiből. A kiállított tárgyak mennyiség- és minőségre nézve a nagy közönséget nagyon meglepték és ezen varatlan meglepetések kifejezést adtak nemcsak az elnök emelkedett hangú megnyitó beszédében, valamint Tallian Bela Torontalm. alispánja, ki a kiállítást megnyitással megjelent a minden szép és jó iránt érdeklő nevelő együtt, ugyanintén gr. Csekonics Endre és hg. Thurn Taxis, kik mint a torontalmegyei gazdasági egyesület elnöke és a földjárási bizottság elnöke magas jelentőséggel megítélték a kiállítástunkat, hanem Vény kerületi phyloxera felügyelő ur is, ki a m. kir. földművelési ministerium által lett küldve a kiállítás tanulmányozására és ki mint szakferfi csodalakozást fejezte ki a kitűnő szőlőfajok, alma- és körtefajok fölött. A nagy közönség is nagy érdeklődéssel viseltetett a kiállítás iránt és tömegesen látogatta a daczára a nagy munkaidőnek. Hogy pedig a kiállítás valóban sikerült, mutatják a bíráló bizottságok által ki- osztott jutalmak, de különösen a bevétel- és kiadásokról szóló következő kimutatás: Dijkstra befolyt és pedig: Gróf Nákó Kálmán adott 50 frt; a n.-sztl.-mikiósi gazdakör 50 frt; zombori Rónay Ernő 10 frt; Schreyer Viktor ügyvéd 5 frt; Velcsov József ügyvéd 5 frt; Tellery József jegyző 5 frt; Dr. Kuhn Lajos, espereslembános 5 frt; összesen 130 frt. A torontalmegyei gazdasági egyesület adta a szükséges erany és erüst okleveleket. A kiállítási költségek fedezésére befolyt és pedig: A n.-sztl.-mikiósi gazdakör megszavazott 50 frt; 1826 belépti-jegyért a 5 kr., befolyt 91 frt 30 kr.; felülfizetések voltak 83 frt 29 kr. és pedig gr. Csekonics Endre 50 frt, herczeg Thurn Taxis 10 frt; Tallian Bela alispán 10 frt; egyesektől befolyt 13 frt 29 kr. Kiállított gyümölcs eladott 12 frt 83 kr. Tánczmulatás után befolyt 39 frt 80 kr. Tanyerokért befolyt 5 frt 40 kr. Összesen 282 frt 62 kr. A bevétel teljes összege tehát 412 frt 62 kr. Ezzel szemben a kiadások 295 frt 89 kr tettek ki, úgy hogy még 116 frt 73 kr. készpénz maradt, mely a nagy-szent-mikiósi gazdakör pénztára javára esett.

Erdőőri szakiskola megnyitása Temesvárott. A kormány erdőőri szakiskolát állított fel Temesvárott a vadász-erdőben, mely folyó hó 27-én ünnepélyesen nyitott meg A megnyitáshoz a kormány képviselőiben Bedő Albert ministeri tanácsos, országos főerdő-felügyelő ur rándult le.

Statistika. Egy nagy gondal összeállított statistikai kimutatásból értesülünk, hogy Magyarországon 19874 sikeinéma van. Ezek közül Temesvárott van 34, — Temes- megyében 366, Verseczen 11. Torontalmegyében 462, Krassó-Szörényben 533, Bács-Bodrogban 553, Csongrádban 209, Csanádban 67. Aradmegyében 374, Hunyadmegyében 867, — tehát déli Magyarországon van 3476 sikeinéma és ezek közül 10% nyert oktatást, a többiek egy megfelelő képzőintézet hiányában oktatás nélkül vannak. — Hol marad a humanitás? Hol a mivelődés? Ugyan történtek itt-ott már egyes kísérletek ilyenmő intézet létesítéséhez, de a szükséges kellő támogatás hiányában csak tengődnek! Bár sikerülne ezen egyesek által a legnagyobb odaadással megkezdett üdvös mozgalom számára, illetőleg ezen a természet által oly mostohán megáldott nyomorékok számára, az itteni sikeinémák számára minél több barátot és pártfogót megnyerni és ezáltal azoknak itt Délmagyarország központjában egy megfelelő képzőintézet létesíteni; ezáltal az illetők maguknak bizonyára örök emléket és örök hálát biztosítanának.

Törvényszéki csarnok.

— **Szentgyörgyi Imre,** igazságügyministeri államtitkár, a helybeli kir. törvényszéket illetőleg kílátásba helyezett látogatását közbejött akadályok miatt bizonytalan időre elhalasztotta.

— **A nagy-becskereki kir. törvényszék**nél rendszeresített bírói ülésre 8 pályázó jelentkezett.

— **A helybeli kir. törvényszék**nél f. hó 30. napjától november 6. napjáig terjedő időtartam alatt következő bunyuek fognak tárgyalatni: október hó 30-án a) lopás és orgazdaság büntetési, vádoltak: Spizjak Morej és társai; b) súlyos testi sértés büntette, vádoltak: Mess Adam és társai; november 3-án a) szándékos emberölés büntette, vádolt: Popovits Józsa; b) halált okozott súlyos testisértés büntette, vádolt: Ureke Petru; november 5-én a) erőszakos nemi közönsülés büntette, vádolt: Gyukits Zsiva; b) több rendbeli hüncselekmény, vádoltak: Dabits Lyuba és társai. — Hirdetendők lesznek október hó 30-án a következő bunyuekban hozott kir. tablai ítéletek: a) súlyos testisértés büntette, vádolt: Eremits Bogdan; b) gondatlanságból okozott súlyos testisértés vétség, vádoltak: Amon Magdolna és társai; c) csalás büntette, vádolt: Schwarcz Jakab.

— **Párhajozó ügyvédek.** Dr. Stasik Ferencz és dr. Kiss Janos helybeli ügyvédek ismeretes párhaj-ügyet folyó hó 26-án tárgyalta az itteni kir. törvényszék, mely mindkét vádlottat a btk. 296. §-ába utköző párviald vétségében vétkesnek ismerte s a fenforgó enyhítő körülmények szabavetelével egyenként hét-hét napi államfogházra ítélte; ezen ítélet jogerőre emelkedett.

— **Utóhangok a városi tisztujtásból.** P. J. nagy-becskereki ügyvéd, ellen a N. J., volt rendőr-kapitány, sérelmére elkövetett rágalmasz és becstelés rtes miatt a helybeli kir. törvényszék a rendszeres vizsgálatot elrendelvé, P. J. ezen határozat ellen felebbezést adott be; az iratok e napokban érkeztek le a budapesti kir. ítélő-táblától, mely a felfolyamodást visszautasította, azzal indokolvá, hogy a rendszeres vizsgálatot rendelő kir. tvki határozat ellen felebbezések helye nincsen.

— **Rónay Emil-Szávits** elleni párviald ügyben kelt mindhárom bírósági ítélet a vádlottakra kirótt 8 napi állam-fogház elengedése, esetleg a szabadságvesztés-büntetésnek pénzbüntetéssé leendő átváltoztatása iránt Szávics Iván annak idejében felségfolyamodványt adott be, melyet a helybeli kir. ügyészség — tekintettel arra, hogy folyamodó szabadságot állományu cs. és kir. hadnagy volt — pártololag terjesztett fel. A m. kir. igazságügyministerium tegnapelőtt küldötte le az iratokat azzal, hogy ő felsége megkegyelmezési jogával éini ezuttal nem kívánt.

KÖZGAZDASÁG.

A házi ipar állapota Torontalmegyében az 1884-ik év elején a következő volt:

Az összlakosság közül 15%¹⁰⁰ vagy is 86.966 lélek foglalkozott házi iparral; jelesen önállóan 1.158 férfi és 55.112 nő, köztük 173 fiu és 9185 leány. A szövöszékek összes száma volt 25.247, a varrógépek száma 340, a rokkák száma 6.511. A házi ipar évi termelésének értéke volt pedig 417.834 forint.

A német vámterületre az osztrák magyar monarchiából a bevétel 1884-ben a következő volt nyeresterményekben:

	Netto meterm.
buza	828.221
rozs	190.354
árpa	2.339.340
tengeri	180.882
zab	565.915
hüvelyesek	223.018
repce és répa	275.342
lőhermag	58.474
friss gyümölcs	385.474
fa (építő és müfa)	7.076.330
fahéj és gubacs	361.600
bor	80.941
liszt, keményítő és örlemény	406.716
lő	10.615
szarvasmarha	44.419
sértés és juh	282.962

Ezzel szemben ugyanezen cikkekben az osztrák magyar monarchiába való kivitel teljesen jelentetelen, kivéve a lőhermagot 102.701 netto métermászával, és a szarvasmarhát 18.127 drbbal. — y — a.

A Temes-Bega-szabályozás. A magyar kormány és a bécsi Uniobank közt a Temes-Bega-szabályozási kölcsön tárgyában kötött szerződés most már a törvényhozás jóváhagyásának fentartásával véglegessé vált, miuthogy a nevezett pénzüntézet a részére engedélyezett visszalépi jogot nem érvényesítette.

Birtokeladási hirdetés.

A m. kir. p. min. f. é. 40.164 sz. intézménye folytán a szegedi m. kir. jószágigazgatóság kezelése alatt álló kincstári birtokok eladása iránt az alább kitűzött helyen és időben d. e. 9 órától kezdve írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni. A feltételek a szegedi magyar kir. jószágigazgatóságnál és az alábbi ispánságnál megtekinthetők. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Az árverést megtartó hely és birtokok a következők:

Ujpecselt a m. kir. ispánságnál folyó évi november hó 18-án:

Szerb-szent-mártoni kivágási föld 591²¹ h. 35.168 frt 40 kr., majorsági föld 823³⁰ h. 125.008 frt 80 kr. Dinyási kihivatási föld 501²¹⁵ h. 28.444 frt 60 kr. Dinyási legelő 1.018¹¹⁷ h. 77.741 frt 60 kr. Uj-pecsi kóroda legelő 300⁷⁵⁰ h. 43.859 frt 20 kr. Csebzai ritu mare legelő 324⁷⁰⁰ h. 43.867 frt, csebzai rizskert kaszáló 290 hold 30.218 frt 20 kr. Ritu gruri legelő 272¹²⁵⁵ h. 22.881 frt 20 kr. Bruszt mare legelő 444⁹⁵¹ h. 37.244 frt 40 kr. Ritu mare legelő 324⁷⁰⁰ h. 44.656 frt 40 kr. Jánosföldi italmérsi jog épülettel 24.140 frt. Német- és szerb-párdányi italmérsi jog épülettel 39.440 frt. Szerb-szent-mártoni kocsma föld 19 h. 2.230 frt 60 kr. Dinyási miskovabara 98⁴⁵⁰ h. 10.309 frt 80 kr. Zagrada föld 28⁶⁷² h. 4.082 frt. Gerincz föld 18³⁵² h. 1.634 frt. Mostakova bara 90¹⁰⁰ h. 13.419 frt 40 kr. Balaton 24 h. 3.296 frt 60 kr. Belizsmanica 89¹⁰⁰ h. 8.425 frt 20 kr. Uj-pecsi szénaraktár 4⁹¹ h. 2.101 frt 80 kr., kocsma föld 19 h. 4.940 frt. Csebzai-szent-mártoni nevű föld 55¹⁰⁷⁷ h. 3.586 frt 80 kr., kis erdőcske 25 h. 2.754 frt.

Petromán Bika nevű föld 18 h. 2.050 frt 60 kr. Kotu mara 51⁸⁶⁰ h. 6.562 frt. Risztits 54⁸⁸³ h. 8.383 frt 80 kr. Karácz nevű föld 16¹²⁴⁸ h. 1.609 frt 60 kr. Verbicza 66¹⁴⁴⁰ h. 2.962 frt 20 kr. Temespartii kaszáló 35¹²⁰⁰ h. 4.642 frt 80 kr. Rizskert 20 h. 4.176 frt. Uj-pecsi kóroda-föld 83⁶⁶⁰ h. 19.275 frt 20 kr. Csebzai ritu dragoj legelő 91²⁴⁹ h. 9.846 frt 80 kr. Rovini nevű legelő 152⁴⁰⁰ h. 18.881 frt. Csebzai italmérsi jog épülettel 9.852 frt. Szerb-szent-mártoni italmérsi épülettel 14.932 frt. Dinyási italmérsi épülettel 8.564 frt. Magyar-szent-mártoni italmérsi épület nélkül 7.100 frt. Aurelházi italmérsi épülettel 7.886 frt. Ujhelyi italmérsi épülettel 7.020 frt.

M. kir. jószágigazgatóság.

637. sz. kig. 1885. (489-3.3)

Árlejtési hirdetés.

Tarras községében az überlandialis föld műszaki felmérése szükségeltetvén, erre szóbeli árlejtés rendeltetett el. Felhivatnak az okleveles mérnök urak, az árlejtés napjáig, vagyis f. évi november 1-éig az ajánlatok beadására. Árlejtési és egyéb feltételek Tarras községében megtekinthetők. Kelt Tarrason, 1885. évi okt. 10.

A községi elöljáróság.

3445. sz. 1885. (498-2.2)

Pályázati hirdetés.

Idivor községében egy 300 forint évi fizetés és 48 forint lakbérrel javadalmazott irnokai állás betöltendő lévén, felhivatnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt és bélyegzett kérvényüket hozzám f. évi november hó 4. napjáig küldjék be. A választás folyó évi november hó 5-én, Idivor községében fog megtartatni. Antalfalván, 1885. okt. 14-én.

Hegedüs, szolgabíró.

11325. sz. 1885. (511-2.1)

Arverési hirdetés.

A m. kir. p. min. f. é. 61582. sz. a. kelt magas intézménye alapján közzé tetetik, hogy a m. kir. államkincstár tulajdonát képező csatádi 1. sz. tjkönyvben A. I. sor-sz. alatt foglalt, u. m.: csatádi 4 holdas kis erdő a termő talaj és a rajta levő faanyaggal együtt a törvényhozás utólagos jóváhagyásával fentartásával a szöregi kir. ispánságnál 1885. november hó 16. napján, d. e. 10 órákor nyilvános árverés után eladatni fog.

Kikiáltási ár 4516 frt. Venni szándékozók az árveréshez oly megjegyzéssel hivatnak meg, miszerint az árverezni kívánó tartozik a kikiáltási ár 10%-át készpénzben letenni. — A szóbeli árverés megkezdése előtt 50 kros bélyeggel és szintén 10% bántpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok is elfogadhatók. Az eladási részletes feltételek a szegedi kir. jószágigazgatóságnál vagy a szöregi kincst. ispánságnál betekintheők. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Szeged, 1885. okt. 20.

M. kir. államjóságigazgatóság.

(Utánnyomás nem díjazatik.)

7024. sz. 1885. (514-2.1)

Pályázat.

N.-Kikinda községében egy 700 forint készpénz fizetés és 150 frt lakber illetményvel javadalmazott jegyző-segédi állomás betöltendő lévén, arra a pályázat ennel azzal iratik ki, miszerint a választás f. évi november hó 9-én, d. e. 9 órákor, Nagy-Kikinda községében a községi képviselő testületi gyűlésben fog megtartatni. Felhivatnak mindazok, kik ezen állomásra pályázni óhajtának s az 1871. évi XVIII. törv. cz. 74. §-ban előirt képességgel bírnak, valamint a magyar, szerb és német nyelvet szóban írásban bírják, miszerint kellőleg felszerelt kérvényüket a választást megelőző napig alóírt szolgabíróhoz nyújtsák be.

N.-Kikindán, 1885. okt. 24.

Bakalovich József, szolgabíró.

4977. sz. ki. 1885. (505-3.2)

Pályázat.

Elhalálozás következtében üresedésben jött gyertyámosi körorvosi állomás betöltése végett ezennel a pályázat kiíratik.

Ezen körorvosi állomáshoz tartozik: Gyertyámos, Kis-Jécsa és Német, — évi fizetés 500 frt és a községi képviselőségek által megállapított díjak.

A választás Gyertyámos község irodájában f. évi november hó 9-én, d. e. 11 órákor fog tartatni.

Felhivatnak mindazok, kik pályázni jogosítvák és pályázni szándékoznak, miszerint törvényszerűleg felszerelt kérvényüket f. évi november 8-ig ezen szolgabírószághoz benyújtsák.

Cseneyen, 1885. évi okt. hó 14.

Dellimanich Imre, szolgabíró.

3534. sz. I. 1885. (506-3.2)

Pályázati hirdetés.

Bánát-Ujfalu községben rendszeresített egyik jegyző-segédi állomás lekötésénél folytán üresedésbe jött, ennek folytán folyó évi november hó 16. napjának, d. e. 10 órájkor a községében választás utján betöltése ennel azzal tetetik közhírre, hogy a kellően felszerelt folyamodványok alóírott hivatalnál a választást megelőző napig benyújtandók, mivel a későbbben érkezők el nem fogadhatók; kiemelem, hogy a Torontálmegeyében letett jegyzői vizsgáról szóló bizonyítvány szükséges.

Illetmény:

400 frt évi fizetés, 60 forint lakber, 2 öl tűzifa, esetleg ennek 20 frtnyi megváltása.

Megjegyeztetik, hogy a hivatalos magyar nyelvnek szóval és írásban való bírása okvetlenül kívántatik, továbbá az itt divó német, szerb és román nyelvek bírása előnyben részesít.

Kelt Pancsován, 1885. évi október hó 14-én.

Radosavlyevic, szolgabíró.

HIVATALOS RÉSZ.

1271. kgy. sz. 23837/885. Torontálmegey.

A legtöbb adót fizető megye bizottsági tagoknak 1886. évre összeállított névjegyzéke

a törvényhatósági bizottság 1885. évi szeptember 26-án és folytatólag tartott ülésében megállapítván, ezennel közhírré tetetik.

(A *-gal jelzettek államadója kétszeresen számítottat)

Gr. Csekonits Endre, Zombolya	83183
Mihajlovits József, Zágráb	49687
Turn-Taxis Egon herceg, Écska	34826
Biaeh Emil, Szerb-Ittebe	24128
Deutsch Lajos, Szerb-Ittebe	24128
Karácsonyi Aladár, Beodra	20540
Karácsonyi Jenő, Beodra	20540
Nákó János, N.-Szt.-Miklós	19414
Gr. Pejácsevis Péter, Tóba	17653
Sváb Karoly, Csóka	14002
József főherceg ő fensége, Alesót	11926
Karácsonyi László, Beodra	9654
Gr. Battányi József, Oroszlámos	8335
Kohner Henrik, Valkány	8000
Br. Gerlitz Ferencz, Deszk	7706
Br. Nikolits Feodor, Rudna	6297
Csávossy Gyula, Bobda	5604
Ittebei Kiss Elemér, Bega-Szt.-György	5638
Gr. Zichy-Feráris Lajos, Irtvornok	5629
Gr. Nákó Kálmán, Porgány	5397
Winterberg Gyula, Nagy-Gáj	5203
Dániel János, Ellemér	4901
Budisin Gavra, Nagy-Kikinda	4783
Br. Révay Simon, Tisza-Hegyes	4652
Bisitz János, Török-Becse	4482
Gr. Pejácsevis László, Gáj	4430
Br. Gyulay Sámuel, Szaravolla	4234
Damaszkin János, Hajdusitza	4166
Dungyerszky Gedeon, Czernabara	3912
Bajzath Gusztáv, Pészak	3725
Gr. Szécsény Antal, Szécsánfalva	3657
Csávossy Ignátz, Csávós	3591
Br. Liptay Antal, Lovrin	3561
Vattay Miklós, N.-Beeskerek	3408
Küffler Lipót, Padé	3020
Jenovay Imre, Szerb-Ittebe	3136
Gr. Szapáry Géza, Szerb-Szent-Péter	3126
Gr. Maldeghem Arthur, T.-Kanizsa	3126
Bobor Gyula, Ellemér	2937
Vinczevidi Izsó, N.-Kikinda	2926
Radák Gyoka, N.-Kikinda	2917
Papp Simon, N.-Ellemér	2917
Sulpe Emil, Tör.-Kanizsa	2896

Luesics Miklós, N.-Beeskerek	2849
Br. Liptay Béla, Budapest	2656
Br. Nikolits Mihály, Rudna	2757
Dill Lajos, Zombolya	2490
Br. Oreczy Elek, Budapest	2271
Herler Antal, Zombolya	2234
Wolffinger Samu, Ivánda	2211
Draxler Lipót, Nagy-Kikinda	2208
Csillag Sándor, Zombolya	2198
Kásztory János, Nagy-Kikinda	2178
Tix Vendel, N.-Jécsa	2164
Somoskeőy Antal, Budapest	2154
Krausz Miksa, Nagy-Kikinda	2023
Stern Bernáth, Ivánda	1939
Csuai Pál, Pozsony	1921
Veisz Sándor, Ernesztháza	1920
Schur Lipót, Zombolya	1916
Frankl Mór, Zozefova	1813
Adamovits Nika, Nagy-Kikinda	1804
Bayer Gyula, Nagy-Szent-Miklós	1795
Györgyey Kálmán, Bocvár	1725
Gr. Kinszky Idenko, Gyűlvész	1615
Gr. Feilitsh Teodor, Bécs	1577
Br. Feilitsh Arthur, Budapest	1577
Roboney Gedeon, T.-Becse	1563
Krausz Miksa, Nagy-Kikinda	1554
Vioral József, Szerb-Szent-Péter	1470
Eckstein Fülöp, N.-Beeskerek	1457
Pejácsevis Márk, Bécs	1410
Solymos Gusztáv, T.-Becse	1440
Stoits Péter, Czegléd	1390
Glavás Nova, Franyova	1378
Rózsa Ferencz, N.-Beeskerek	1356
Palotay Fülöp, Budapest	1309
Gyertyánffy László, Gyér	1300
Tallian Emil, T.-Becse	1295
Tallian Jenő, T.-Kanizsa	1295
Muncsits Kuzman, N.-Beeskerek	1272
Bauer Pál, N.-Beeskerek	1262
Schibul Proka, N.-Kikinda	1259
Duffond György, Zombolya	*1254
Rónay Lajos, Csongrád	1251
Szredojev Koszta öreg, N.-Kikinda	1249
Gr. Nákó Sándor, Tolvádia	1232
Szredojev Koszta ifj., N.-Kikinda	1225
Jovánovits György, N.-Kikinda	1213
Rónay Mór, Kis-Zombor	1211
Veisz Miksa, Barárbáza	1210
Neurohr Jakab, Grabác	1204
Szimits Arszá, Nagy-Kikinda	1180
Markov Arszá, Melencez	1169
Télecsky Kristóf, N.-Kikinda	*1156
Markovits H. Mihály, Jarkovác	1150
Tarnóczy Gusztáv, Tör.-Becse	1127
Mihajlovits Mihály, Jarkovác	1118
Csacskovits Milivoj, H.-Neuzina	802
Szigmund József, B.-Ujfalu	792

rság szép, de taradagos éven át tevékenyen szoln 1850-ig. Ez évben is Temesvárra — mint es. Temesvár részére; e hig működött, mely időben ágra lett meghiva. Azonban egkapta a kanonoki méltó elfoglalta helyét a káptalmegkapta a III. osztályu s 1859-ben az előbi püspök ra „Ss. Salvatoris de Szeged” apattá neveztetett ki. Mint csos ebbeli minőségében is dalu képzettségé folytán, a lőjévé neveztetett ki. isokban való hasznos és si-magas műveltségének sok-észen különleges szervezési umar a legfényesebben lett

or, a ki fenkölt tudományos-íradhatlan szorgalma által agrabecütlést és csodálatot k, Csajgály Sándor halála ár 7.) ugyanazon év junius

az, mely semmiségtöket bi-

nkább a rohadás és meg-gát, hol így az emberi méltó-amuvá lesz.

neg a golgothát, s mindazt, magasztos és vigasztaló, — szifára.

éges alakokká lesznek azok, az igazságért.

iká azok, a kik elfogadják a hogy az általatok bitorolt ítet védelmezzék és meg-

elakarjátok venni, ugyan mit rpótlással, az ártatlanul és tottaknak, nyomorgóknak es

bitelenségtöket mint a tiszt-k, elrejjik azon fekélyeket, és undorítók.

a hitetlenek a végmegsemmi-pedig igyekezzünk ugy hassunk az örökké valóság fénykörbe; melyben a muló felismerhetjük és elérhetjük.

Lauka Gusztáv.

MŰVÉSZET.
a György emléke.
mezejél.
teljes küzdelem volt,
enyesség illetett volna
lna.
elszántsággal sikra
yekhez rendületlenül
nyelek életét vígogat
dezem a mult emlé-
evő ereklyék gyanánt
ég élő vagy már rég
y darab történelmet
s fölvetem a kérdéss:
m, nemzetem iránti
visztem magamról
i becsesül bírő ir-
esatom?
eltökéltém magam,
ak emlékeim meg-
gyobb önzetlenséggel
nkasságomnak mily
okonszenvéül függ-
ban
Lapka György.
bbi nyilatkozatokat
ogy a munka tiszta
szerző urat illet.
Franklin-Társulatnak
nan a munka meg-
knek megküldötik.
yar irod. intézet
omda.
Gusztáv.
látás.
(504-3.2)
y.
e. f. törvénzék
ember 26-án
séhez képest,
a „Párdány
rsulata” által
a vonalába
sföld. Szerb-
zségek hatá-
alítása es az
elfogadott s
hozzájáru-
tervek alap-
megállapítása
zához 1885.
e. 9 órája,
évi novem-
— Jánosföld
ber 13-án,
ány község-
ó 16-án, d.
ány község-
ó 19-én, d.
ul az 1881.
elmeben oly
gy arra az
s, hogy to-
s folott ho-
em gátolja,
vagy külön
igazolások
éiknek kép-
osi ügyvéd
örvsnéknok
-án tartott
(502-3.2)
mény.
00 frt évi
llás betol-
ok, a kik
y szabály-
ervényüket
-ik napjáig
vember
zánál fog
e d ü s,
gabíró.
y a jegyzői
magyar és
író irnok
509-3.1)
k Dolova
róság.

Birtokeladási hirdetmény.

A m. kir. püministerium f. é. 40.164 sz. intézménye folytán a szegedi m. kir. jószágigazgatóság kezelése alatt álló kincstári birtokok eladása iránt az alább kitűzött helyen és időben d. e. 9 órától kezdve írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni. A feltételek a szegedi magyar kir. jószágigazgatóságnál és az alábbi ispánságnál megtekinthetők. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Az árverést megtartó hely és birtokok a következők:

Ujpeccset a m. kir. ispánságnál folyó évi november hó 18-án:

Szerb-szent-mártoni kivágási föld 591⁴²¹ h. 35.168 frt 40 kr., majorsági föld 823³⁵⁰ h. 125.008 frt 80 kr. Dinyási kihalványi föld 501²¹⁸ h. 28.444 frt 60 kr. Dinyási legelő 1.018¹¹⁷ h. 77.741 frt 60 kr. Uj-peccsi kóroda legelő 300⁷⁸⁰ h. 43.859 frt 20 kr. Csebzai ritu mare legelő 324⁷⁰⁰ h. 43.867 frt. Csebzai rizskert kaszáló 290 hold 30.218 frt 20 kr. Ritu gruri legelő 272¹²⁵⁵ h. 22.881 frt 20 kr. Bruszt mare legelő 444⁹⁵¹ h. 37.244 frt 40 kr. Ritu mare legelő 324⁷⁰⁰ h. 44.656 frt 40 kr. Jánosföldi italmérsi jog épülettel 24.140 frt. Német- és szerb-párdányi italmérsi jog épülettel 39.440 frt. Szerb-szent-mártoni korcsma föld 19 h. 2.230 frt 60 kr. Dinyási miskova bara 98¹⁵⁰ h. 10.309 frt 80 kr. Zagrada föld 28⁶⁷² h. 4.082 frt. Gerincez föld 18³³² h. 1.634 frt. Mostakova bara 90¹⁰⁰ h. 13.419 frt 40 kr. Balaton 24 h. 3.296 frt 60 kr. Belizsmanicza 89¹⁰⁰ h. 8.425 frt 20 kr. Uj-peccsi szénaraktár 4⁹¹ h. 2.101 frt 80 kr., korcsma föld 19 h. 4.940 frt. Csebzai-szent-mártoni nevű föld 55¹⁰⁷⁷ h. 3.586 frt 80 kr., kis erdőcske 25 h. 2.754 frt.

Petromán Bika nevű föld 18 h. 2.050 frt 60 kr. Kotu mara 51⁸⁶⁰ h. 6.562 frt. Riszi 54⁸⁸³ h. 8.383 frt 80 kr. Karác nevű föld 16¹²⁴⁸ h. 1.609 frt 60 kr. Verbizsa 66¹⁴⁴⁰ h. 2.962 frt 20 kr. Temesparti kaszáló 35¹²⁰⁰ h. 4.642 frt 80 kr. Rizskert 20 h. 4.176 frt. Uj-peccsi kóroda-föld 83⁶⁶⁰ h. 19.275 frt 20 kr. Csebzai ritu dragoj legelő 91²⁴⁹ h. 9.846 frt 80 kr. Rovini nevű legelő 152¹⁰⁰ h. 18.881 frt. Csebzai italmérsi jog épülettel 9.852 frt. Szerb-szent-mártoni italmérés épülettel 14.932 frt. Dinyási italmérés épülettel 8.564 frt. Magyar-szent-mártoni italmérés épülettel 7.886 frt. Ujhelyi italmérés épülettel 7.020 frt.

M. kir. jószágigazgatóság.

637. sz. kig. 1885. (489—3.3)

Árlejtési hirdetmény.

Tarras községében az überlandialis föld műszaki felmérése szükségeltetvén, erre szóbeli árlejtés rendeltetett el.

Felhivatnak az okleveles mérnök urak, az árlejtés napjáig, vagyis f. évi november 1-éig az ajánlatok beadására.

Árlejtési és egyéb feltételek Tarras községében megtekinthetők.

Kelt Tarrason, 1885. évi okt. 10.

A községi előljáróság.

3445. sz. 1885. (498—2.2)

Pályázati hirdetmény.

Ildor községében egy 300 forint évi fizetés és 48 forint lakkbérrel javadalmazott irnoki állás betöltendő lévén, felhivatnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt és bélyegzett kérvényüket hozzám f. évi november hó 4. napjáig küldjék be.

A választás folyó évi november hó 5-én, Ildor községében fog megejtetni. Antalfalván, 1885. okt. 14-én.

H e g e d ű s,
szolgabíró.

11325. sz. 1885.

(511—2.1)

Árverési hirdetmény.

A m. kir. püministeriumnak f. évi 61582. sz. a. kelt magas intézménye alapján közzé tétetik, hogy a m. kir. államkincstár tulajdonát képező csatádi 1. sz. tjkönyvben A. I. sor-sz. alatt foglalt, u. m.: csatádi 4 holdas kis erdő a termő talaj és a rajta levő faanyaggal együtt a törvényhozás utólagos jóváhagyásának fentartásával a szöregi kir. ispánságnál 1885. november hó 16. napján, d. e. 10 órákor nyilvános árverés útján eladatni fog.

Kikiáltási ár 4516 frt.

Venni szándékozik az árveréshez oly megjegyzéssel hivatnak meg, miszerint az árverezni kívánó tartozik a kikiáltási ár 10%-át készpénzben letenni. — A szóbeli árverés megkezdése előtt 50 kros bélyeggel és szintén 10% bántapénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak.

Az eladási részletes feltételek a szegedi kir. jószágigazgatóságnál vagy a szöregi kincst. ispánságnál betekintheők.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Szeged, 1885. okt. 20.

M. kir. államjószágigazgatóság.

(Utánnnyomás nem díjazatik.)

7024. sz. 1885.

(514—2.1)

Pályázat.

N.-Kikinda községében egy 700 forint készpénz fizetés és 150 frt lakkbér illetmény-nyel javadalmazott jegyző-segédi állomás betöltendő lévén, arra a pályázat ennel azzal iratik ki, miszerint a választás f. évi november hó 9-én, d. e. 9 órákor, Nagy-Kikinda községében a községi képviselő testületi gyűlésben fog megtartatni.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állomásra pályázni óhajtanak s az 1871. évi XVIII. törv. cz. 74. §-ban előirt képességgel bírnak, valamint a magyar, szerb és német nyelvet szóban írásban birják, miszerint kellőleg felszerelt kérvényüket a választást megelőző napig alólirt szolgabíróhoz nyújt-
sak be.

N.-Kikindán, 1885. okt. 24.

Bakalovich József,
szolgabíró.

4977. sz. ki. 1885.

(505—3.2)

Pályázat.

Elhalálozás következtében üresedésben jött gyertyámosi körorvosi állomás betöltése végett ezennel a pályázat kiiratik.

Ezen körorvosi állomáshoz tartozik: Gyertyámos, Kis-Jécsa és Német, — évi fizetés 500 frt és a községi képviselőségek által megállapított díjak.

A választás Gyertyámos község irodájában f. évi november hó 9-én, d. e. 11 órákor fog tartatni.

Felhivatnak mindazok, kik pályázni jogosítvák és pályázni szándékoznak, miszerint törvényszerűleg felszerelt kérvényeiket f. évi november 8-ig ezen szolgabíróshoz benyújtják.

Cseneyen, 1885. évi okt. hó 14.

Dellmanich Imre,
szolgabíró.

3534. sz. I. 1885.

(506—3.2)

Pályázati hirdetmény.

Bánát-Ujfaluk községében rendszeresített egyik jegyző-segédi állomás leköszönés folytán üresedésbe jött, ennek folytán folyó évi november hó 16. napjának, d. e. 10 órájkor a községében a választás utján betöltése ennel azzal tétetik közhírré, hogy a kellően felszerelt folyamodványok előlirt hivatalnál a választást megelőző napig benyújtandók, mivel a későbbben érkezők el nem fogadhatnak; kiemelem, hogy a Torontálmegyében letett jegyzői vizsgáról szóló bizonyítvány szükséges.

I l l e t m é n y:

400 frt évi fizetés, 60 forint lakkbér, 2 öl tűzifa, esetleg ennek 20 frinyi megváltása.

Megjegyeztetik, hogy a hivatalos magyar nyelvnek szóval és írásban való bírása okvetlenül kívántatik; továbbá az itt divó német, szerb és román nyelvek bírása előnyben részesít.

Kelt Pancsován, 1885. évi október hó 14-én.

Radosavlyevic,
szolgabíró.

MŰVÉSZET.
György emléke.
mezejél.
teljes küzdelem volt,
enyesség illetett volna
na.
t elszántsággal sikra
yekhez rendületlenül
nyelék élető vizsáat
lézem a mult emlé-
evő ereklyék gyanánt
ég élő vagy már rég
y darab történelmet
s fölvetem a kérdést:
m, nemzetem iránti
viszem magammal
i becses bíró irra-
csátom?
eltökéltem magam,
ak emlékeim meg-
gyobb önzetlen
nkasságonnak mily
okonszenvéstől függ
ban.
lapka György.
bbi nyilatkozatához
ogy a munka tiszta
szerző urat illeti.
ranklin-Társulatnak
nan a munka meg-
knek megküldötik.
yar irod. intézet
omda.
Gusztáv.
látás.
(504—3.2)
y.
e. f. törvszék
ember 26-án
séhez képest,
a „Párdány
rsulata“ által
na vonalába
sföld. Szerb-
zségek hatá-
atítása es az
elfogadott s
hozzájáru-
tervek alap-
megállapítása
zához 1885.
e. 9 óraja,
évi novem-
— Jánosföld
ber 13-án,
ány község-
ó 16-án, d.
ány község-
ó 19-én, d.
ul az 1881.
elmében oly
gy arra az
t, hogy to-
s fölött ho-
em gátolja,
vagy külön
igazoláshoz
iknek kép-
osi ügyvéd
országoknak
-án tartott
(502—3.2)
mény.
00 frt évi
llás betöl-
ok, a kik
y szabály-
érvényüket
-ik napjáig
vember
szánál fog
e d ű s,
gabíró.
y a jegyzői
magyar és
bíró irnok
509—3.1)
ok Dolova
róság.

1885.

Tizennegyedik évfolyam.

TORONTÁL

45-ik szám.

Csütörtök, november 5-én.

VEGYESTARTALMU HETILAP. -- A MEGYE KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint egyszer, csütörtökön.

Szerkesztői iroda:
Fleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskereken.
Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . 6 frt | Félévre . . . 3 frt
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a
kinestári illetékekkel együtt 1 frt 50 krral számítva —
minden nyelven vétetnek föl a kiadóhivatalban. — Ké-
retik az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt leg-
előbb **szedra reggeli 10 óráig** beküldeni, mivel
azok különben tekintetbe nem vétethetnek.

Hivatalos hirdetések:
A „Torontál”-ba iktatandó hivatalos hirdetések előlege-
sen beküldendők, még pedig 100 szóig egyszeri hir-
detésért 1 frt, 100—200 szóig 2 frt, 200—300 szóig
3 frt és így tovább. Azonfelül minden egyszeri beig-
tatás után 30 kr. bélyegdíj és az esedékes nyugta-
bélyeg is beküldendő.

Magán hirdetések:
A 3-hasábos garmonsorelső hirdetésnél 6 kr., többszörinél
4 kr. Kinestári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.

Kiadóhivatal:
Fleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskereken, hová
az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

Tisza Kálmán jubileuma.

N.-Becskerek, 1885. november 4-én.

— a. Az államférfiakat még a jellem

nos tevékenységet korlátozó engedmé-
nyeket követelt, a pártmozgalom na-
gyobb dimenziókat nyert, a vélemény-
harczban szétforgácsolt erőket nehezebb

A jobbak és nemesbek a szeretet
és tisztelet faklyájával fognak jubileumán
hozza seregleni, hogy fényugárt ves-

hadjárataiban vett részt és a lipcei csatában
esett el.
Midőn hetedik évét elérte, a

és magánvadászok
sá
m
m
h
to
ir
k
sz
mi

A „Torontál” 44-ik számának

HIVATALOS MELLÉKLETE.

Nagy-Becskerek, 1885. évi október hó 29-én.

HIVATALOS RÉSZ.

1271. kgy. sz. 23837/855.

Torontálmegye.

A legtöbb adót fizető megye bizottsági tagoknak 1886. évre összeállított névjegyzéke

a törvényhatósági bizottság 1885. évi
szeptember 26-án és folytatólag tartott
ülésében megállapítván, czennel köz-
hírré tétetik.

(A *-gal jelzettek államadója kétszeresen számítatott)

Gr. Csokonits Endre, Zombolya	83183
Mihajlovits József, Zágráb	49687
Turn-Taxis Egon herceg, Écska	34826
Bisch Emil, Szerb-Ittebe	24128
Dentsch Lajos, Szerb-Ittebe	24128
Karacsony Aladár, Beodra	20540
Karacsony Jenő, Beodra	20540
Nakó János, N.-Szt.-Miklós	19414
Gr. Pejácsevits Péter, Tóba	17653
Sváb Karoly, Csőka	14002
József főherceg ó fensége, Alesót	11926
Karacsony László, Beodra	9654
Gr. Battányi József, Oroszlámos	8835
Kohner Henrik, Valkány	8000
Br. Gerlitz Ferencz, Deszk	7706
Br. Nikolits Feodor, Rudna	6297
Csávossy Gyula, Bobda	5804
Ittebei Kiss Elemér, Bega-Szt.-György	5638
Gr. Zichy-Feráris Lajos, Ittvarnok	5629
Gr. Nakó Kálmán, Porgány	5397
Winterberg Gyula, Nagy-Gáj	5203
Daniel János, Ellemér	4901
Budisin Gavra, Nagy-Kikinda	4783
Br. Révay Simon, Tisza-Hegyes	4652
Bisitz János, Török-Becse	4482
Gr. Pejácsevits László, Gáj	4430
Gr. Gyulay Sámuel, Szaravolla	4234
Damaszkin János, Hajdusitza	4166
Dungyerszky Gedeon, Czernabara	3912
Bajzath Gusztáv, Pészak	3725
Gr. Szécsény Antal, Szécsánfalva	3657
Csávossy Ignátz, Csávós	3591
Br. Liptay Antal, Lovrin	3561
Vattay Miklós, N.-Becskerek	3408
Küflier Lipót, Padé	3020
Jenovay Imre, Szerb-Ittebe	3136
Gr. Szapáry Géza, Szerb-Szent-Péter	3126
Gr. Maldeghem Arthur, T.-Kanizsa	3126
Bobor Gyula, Ellemér	2987
Weisz Izidor, Nagy-Becskerek	2926
Papp Simon, N.-Ellemér	2917
Sulpe Emil, Tör.-Kanizsa	2896

Lucics Miklós, N.-Becskerek	
Br. Liptay Béla, Budapest	
Br. Nikolits Mihály, Rudna	
Dill Lajos, Zombolya	
Br. Orczy Elek, Budapest	
Herler Antal, Zombolya	
Wolffinger Samu, Ivánda	
Draxler Lipót, Nagy-Kikinda	
Csilling Sándor, Zombolya	
Káztory János, Nagy-Kikinda	
Tix Vendel, N.-Jécsa	
Somoskegy Antal, Budapest	
Krausz Miksa, Nagy-Kikinda	
Stern Bernáth, Ivánda	
Csuzi Pál, Pozsony	
Weisz Sándor, Ernesztháza	
Schmr Lipót, Zombolya	
Frankl Mór, Jozsefova	
Adamovits Nika, Nagy-Kikinda	
Bayer Gyula, Nagy-Szent-Miklós	
Györgyey Kálmán, Bocvár	
Gr. Kinszky Idenko, Gyülvész	
Br. Feilitsh Teodor, Bécs	
Br. Feilitsh Arthur, Budapest	
Rohoney Gedeon, T.-Becse	
Krausz Miksa, Nagy-Kikinda	
Vioral József, Szerb-Szent-Péter	
Eckstein Fülöp, N.-Becskerek	
Pejácsevits Márk, Bécs	
Solymos Gusztáv, T.-Becse	
Stoits Péter, Czegléd	
Glavás Nova, Franyova	
Róza Ferencz, N.-Becskerek	
Palotay Fülöp, Budapest	
Gyertyánffy László, Gyér	
Tallian Emil, T.-Becse	
Tallian Jenő, T.-Kanizsa	
Muncsits Kuzman, N.-Becskerek	
Bauer Pál, N.-Becskerek	
Schibul Proka, N.-Kikinda	
Duffond György, Zombolya	
Rónay Lajos, Csongrád	
Szredojev Koszta Öreg, N.-Kikinda	
Gr. Nakó Sándor, Tolvádia	
Szredojev Koszta ifj., N.-Kikinda	
Jovánovits György, N.-Kikinda	
Rónay Mór, Kis-Zombor	
Weisz Miksa, Barárháza	
Neurohr Jakab, Grabác	
Szimits Arsz, Nagy-Kikinda	
Dellimanits László, Esség	
Poroszky Béla, N.-Becskerek	
Vincehidi Izsó, N.-Kikinda	
Radák Gyoka, N.-Kikinda	
Tauber Lajos, M.-Padé	
Sztojkovits György, N.-Becskerek	

2849	Gyertyánffy János, Gyér	1110
2656	Jorgovits Photius, Vojlovitz	1104
2757	Trifunatz Mladen, N.-Kikinda	1090
2490	Hirsch Abraham, Tisza-Szent-Miklós	1087
2271	Kéler Elek, N.-Becskerek	*1082
2234	Neurohr József, Grabác	1075
2211	Dr. Plechl Szilárd, N.-Becskerek	*1060
2208	Trifunatz Mita, Mellence	1059
2198	Boberits Jozca, Franyova	1058
2178	Dézsán Arthur, M.-Padé	1051
2164	Rónay István, Arad	1041
2154	Rónay János, Zombor	1041
2023	Rónay Ernő, Zombor	1041
1939	Rónay Lajos, Zombor	1041
1921	Marinkovits Jozca, Nagy-Kikinda	1029
1920	Daniel Ernő, Ellemér	1021
1916	Szavits István, N.-Becskerek	*1020
1813	Virág Vilmos, N.-Becskerek	1011
1804	Medakovits Bogdán, Zágráb	1010
1795	Damaszkin Arsen, Hajdusitza	998
1725	Bezug Lajos, Pusztá Buzító	994
1615	Kapdebo István, M.-Szent-Mihály	993
1577	Daniel Pál idős, Ó-Lecz	986
1577	Veszelinov Mita, N.-Kikinda	986
1563	Veszelinov Steva, N.-Kikinda	983
1554	Dellimanich Imre, Cseney	964
1470	Buchler Lajos, T.-Kanizsa	960
1457	Vidak Jefa, N.-Kikinda	956
1410	Manojlov Panta, N.-Kikinda	953
1440	Kiszlinger József, N.-Kikinda	951
1390	Zsupunszky Vladimir, Kanak	944
1378	Vagner Mátyás, Zichyfalva	934
1356	Dr. Demko Pál, N.-Becskerek	929
1309	Kellner Ede, Lázárföld	914
1300	Bibits Paja, Mellence	907
1295	Perisits Pál, Bocvár	900
1295	Mauzin Lajos, Zombolya	895
1272	Nedelykov Masa, Szóreg	895
1262	Jagodits Péter, H.-Bóka	878
1259	Birk Konrad, Györgyháza	864
*1254	Daun Gyula, N.-Becskerek	862
1251	Kikindai Ferencz, N.-Kikinda	*861
1249	Milutinovits Szima, Sztarcsova	828
1232	Dr. Veiner Emil, Sándorfalva	824
1225	Wosching György, Zichyfalva	824
1213	Veszelinov János, N.-Kikinda	820
1211	Freund Henrik, Budapest	818
1210	Jovanovits Koszta, N.-Kikinda	817
1204	Zsembery Antal, N.-Becskerek	817
1180	Markov Arsz, Melence	813
1169	Telesky Kristóf, N.-Kikinda	813
*1156	Markovits H. Mihály, Jarkovác	812
1150	Tarnóczy Gusztáv, Tör.-Becse	804
1127	Mihajlovits Mihály, Jarkovác	802
1118	Csacskovits Milvoj, H.-Neuzina	801
1115	Szigmund József, B.-Ujfalu	792

lott s
ajaru-
alap-
pitása
1885.
órája,
ovem-
osfold
3-án,
zség-
án, d.
zség-
án, d.
1881.
n oly
a az
y to-
y ho-
tolja,
külön
isnak
kép-
yvéd
nek
rtott
3.2)
ly.
évi
tol-
kik
ály-
üket
jáig
er
fog
18,
zdi
és
tok
1)
ova
g-

Megjelenés
Fleitz Fer. Pál
Egész évre
Negy...

és
ho
to
irt
ko
sz
mit

Rónay Alajos, Kis-Zombor
 Rónay József, Kis-Zombor
 Ehrling Miklós, Marienfeld
 Bogdán Lázár, N.-Kikinda
 Kisfaludy Péter, Gyertyámos
 Horváth Károly, Heuföld
 Botka Lajos, Zágráb
 Illics György, Perlasz
 Br. Biloth Endos, Tóba
 Issekutz Zsigmond, M.-Padé
 Br. Dreschl György, Krivabara
 Malogajszky Acza, N.-Kikinda
 Illijevits István, Czrepaja
 Kupuszarovits Miklós, Nagy-Becskerek
 Eisenstädter Ignátz, N.-Becskerek
 Joczics Milos, N.-Kikinda
 Jankov Laza, N.-Kikinda
 Novakov Nova, Mokrin
 Trencsényi Illás, B.-Szt.-György
 Reiter József, Szerb-Szent-Miklós
 Blau Markusz, Karlova
 Pulay Román, Franyova
 Birkenhauer János, B.-Komlós
 Jung Ferencz, Nagy-Tószeg
 Teodorovits Sándor, Padé
 Bayer Alajos, N.-Kikinda
 Berbakov Mihos, Franyova
 Mirkov Jozsa, N.-Kikinda
 Br. Billot Károly, Toba
 Br. Billot Henrik, Toba
 Vuchetich József, N.-Kikinda
 Okka János, Szécsény
 Radovits Sándor, N.-Kikinda
 Mihálovits Miksa, N.-Becskerek
 Kohn Lajos, B.-Szent-György
 Krausz Henrik, N.-Kikinda
 Glavás Vita, Franyova
 Fischer Fülöp, N.-Becskerek
 Büchelbauer József, N.-Kikinda
 Joanovits Nika, N.-Kikinda
 Bretschneider Gusztáv, R.-Écska
 Szeszenszky Gyula, Ó-Bessenyő
 Kollarich Mihály, N.-Becskerek
 Kuhner Illés, M.-Padé
 Bogdán György, B.-Komlós
 Krasznak Nándor, Perlasz
 Neuman János
 Popov Paja, N.-Becskerek
 Steiner Mihály, Bécs
 Mayer Mátyás, N.-Tószeg
 Dániel Pál ifj., Ó-Lécz
 Popov Pera, Karlova
 Dr. Wertheim Jakab, Beodra
 Várnay Imre, Zsombolya
 Napholtz Agoston, N.-Becskerek
 Mutyalov Szima, Németh
 Gartlgruber Mihály, N.-Kikinda
 Reiner David, M.-Padé
 Kada István, N.-Kikinda
 Kada István, N.-Kikinda
 Linyácsky Pál, N.-Becskerek
 Lövy Ignátz, N.-Becskerek
 Radiu Steva, Oroszlámos
 Klósz Keresztély, Gyertyámos
 Mayer Fülöp, Sándorháza
 Lupu Márk, Osztern
 Uzbasits Frigyes, H.-Kécsa
 Cselkó Antal, Bassahid
 Illin György, Dugoszczo
 Volf Ignátz, T.-Kanizsa
 Daniel Béla, N.-Kikinda
 Cherien Jakab, Szerb-Szent-Miklós
 Setyerov Jozsa, Szerb-Keresztur
 Mayer János, Billét
 Ivanovits István, N.-Kikinda

frt
 791 Barakov Laza ifj., Kumán
 791 Predragovits Máté, Kumán
 *780 Ormódy Imre, N.-Becskerek
 771 Haidegger Ödön, N.-Becskerek
 *770 Telbisz Miklós, N.-Kikinda
 768 Bibits Mita, Mellenceze
 762 Frankl Vilmos, T.-Kanizsa
 761 Novakov Szima, Mokrin
 761 Maletits János, Tör.-Beese
 745 Teffer Gáspár, Ujhely
 742 Gyukits Riszta, Kis-Torák
 734 Tárceay Gyula, H.-Neuzina
 728 Lassó János, N.-Kikinda
 725 Petrovits Emil, N.-Becskerek
 717 Indikovits János, N.-Kikinda
 711 Maly Miklós, Zichyfalva
 709 Nagyfejső Miklós, Valkány
 709 Dr. Ballay Lajos, Krivabara
 708 Paszku Todor, B.-Komlós
 701 Joanovits Kariton, N.-Kikinda
 700 Vidits Steva, N.-Kikinda
 700 Szmetana Antal, N.-Becskerek
 690 Kovacevits Mita, Karlova
 687 Todorovits János, Számos
 682 Zsiros József, Módos
 681 Kovács Agoston, N.-Becskerek
 680 Ruzsa Ferencz, Tisza-Szent-Miklós
 677 Ivin Tanaszje, Szerb-Czernya
 677 Csányi Mihály, Tör.-Beese
 679 Tóth Ferencz, Mokrin
 679 Hoffman János, Gyertyámos
 674 Szavits Jozsa, N.-Becskerek
 671 Bedekovits Ignátz, Krivabara
 671 Kapdebő Sándor, H.-Neuzina
 669 Anton Péter, Csátád
 669 Weiterschan Jakab, N.-Becskerek
 666 Hofrath János, Szécsény
 660 Vogl György, N.-Kikinda
 655 Piek Mór, Zsombolya
 650 Straub József, Perlasz
 649 Lucs János, B.-Szent-György
 648 Stepanov Zsiva, N.-Kikinda
 648 Szimits Koszta, N.-Kikinda
 642 Dr. Glavás Vladimir, Franyova
 *641 Várhelyi Rezső, Macedonia
 640 Poppovits János, H.-Kécsa
 632 Scheinberger Miksa, N.-Kikinda
 631 Dr. Szentkláray Jenő, T.-Beese
 629 Weisz Herman, Szerb-Aradacz
 624 Tenner Ignátz, Billét
 620 Stagenschmidt János, Nagy-Becskerek
 618 Kohn L. József, Orlovát
 615 Perkucsin Román, T.-Kanizsa
 *612 Konkoly Sándor ifj., N.-Becskerek
 609 Miskovits Jozsa, Szerb-Szent-Márton
 607 Pavlicsek József, N.-Kikinda
 604 Setyerov Lonta, Szerb-Keresztur
 597 Pehó István, Ada
 597 Babits József, Zsombolya
 593 Ruszn Gyula, B.-Komlós
 *590 Szekulits Jests, N.-Kikinda
 588 Kukovits Imre, Gaád
 585 Cziegler Kristóf, Gottlob
 579 Bócs Mihály, Nagy-Jécsa
 578 Telbisz Bertalan, Triebsvetter
 575 Vadász Zsigmond, Módos
 571 Szűcs Péter, Katalinfalva
 571 Kovacev Lyubko, Karlova
 569 Joanovits Sándor, Szerb-Ellemér
 566 Lakovits Dusan, N.-Kikinda
 *564 Alapi János, T.-Beese
 563
 561
 559
 551

frt
 556 Glavás Zsiva, Gottlob
 554 Paszku Juon, Gottlob
 554 Gerber János, Csátád
 553 Katona Lajos, Jozefova
 552 Mihelsz Mihály, Zsombolya
 549 Richard Tamás, Triebsvetter
 549 Kosza Endre, Billét
 548 Vorgits Gaja, N.-Becskerek
 547 Militjev Marko, N.-Kikinda
 546 Birkenhauer János, Zsombolya
 546 Becker János, Zsombolya
 545 Schutz János, Perjámos
 544 Vorgits Alexa, N.-Becskerek
 543 Zakits Pál, N.-Kikinda
 537 Kukin Laza, Mellenceze
 536 Hauszladen Mihály, Zsombolya
 *533 Korek János, Szerb-Csanád
 532 Liszul Zsivko, N.-Kikinda
 528 Veszelinov Riszta, N.-Kikinda
 528 Scheinberger Károly, Franyova
 528 Ehling György, Perjámos
 520 Kovács József, Hódmező-Vásárhely
 519 Wagner János, H.-Cseney
 519 Farkas György, T.-Beese
 515 Büchler Herman, T. Kanizsa
 *515 Joanovits Laza, N.-Kikinda
 515 Nothoff Lajos, Boesár
 515 Schvarcz Samu, B.-Szent György
 514
 514
 512
 512
 511
 504
 504
 504
 503
 503
 501
 501
 500
 500
 500
 *499
 496
 *496
 490
 *489
 489
 482
 481
 480
 479
 478
 477
 477
 477
 475
 475
 *475
 474
 473
 473
 473
 472
 470
 470
 468
 461
 466
 465
 460
 459

Kelt Nagy-Becskereken, 1885. évi szeptember hó 27-én.

Rigó István.
m. aljegyző,
mint az igazoló választmány jegyzője.

23593. szám. Torontálmegye alispánjánál.

Valamennyi szolgabíró, Nagy-Becskerek város polgármesterének és Jankó Agoston helyhatósági biztosnak.

Torontálmegye tekintetes törvényhatósági bizottságának az elhalt vagy leköszönt megye bizottsági tagok helyi betöltésére vonatkozó 1272. kgy. 23593. ex 1885. sz. határozatát a. alá hajlítva oly felhívással küldöm meg, hogy a választás napját szabályszerűen közhírré tétetni s az 1885. évre jogosult s a községeknél meglévő országgyűlési képviselő választók névjegyzékét a választási elnöknek a határozat s a választási iratok kapcsán kézbesíteni sziveskedjék.

Nagy-Becskerek, 1885. évi október hó 17-én.

Alispán hiv. távollétében:
Rónay, m. főjegyző.

1272. kgy. 23593. 885.
Torontálmegye alispánja bejelenti, hogy a nagy-beckereki választó kerü-

letben megye
lasztott Anna
antalfalvi vá
György, a d
letben megvá
párdányi vá
lasztott Schi
választó kerü
vávov Lyubom
rületben meg
zichyfalvi vá
lasztott Milut
választó kerü
Lázár, a ja
megválasztott
tott Kormos O
szőregi vála
letéről eltávo
ekként megüre
évi XLII. törv
betölteni.

Egyben be
Lenárd, Milov
Lázár helyébe
tagsági képes
lejár, Anna A
György, Stojk
Milutinovits Sa
mos Ödön ha
tagok tagsági
végével jar le

Fenti jeler
határdejeül a
falvi, perlaszi
esai és szőreg
folyó évi nove
lyácsai választ
vember 4. napj
választó kerüle
ber hó 5. napj
elnökül a nagy
rületbe Hadfy
antalfalvi és
letbe Hegedüs
dányi választó
szolgabíró, a pe
Bakalovich Ago
választó kerüle
helyettes elnök
gabíró, a zichy
ifj. Dániel Pál,
és jabukai vála
lyevics Dragutin
választó kerüle
kanizsai lakos m
Miről az ez
tási elnökök, a
nyomatványok,
szeirt 1885. évr
képviselői vála
delkezésre becs
tesítettnek, misz

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KÖZLÖNYE.

<p><i>Megjelen hetenkint egyszer, csütörtökön.</i></p> <p>Szerkesztői iroda: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskereken.</p> <p>Előfizetési feltételek: Egész évre . . . 6 frt Félévre . . . 3 frt Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.</p>	<p>Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kinestári illetékekkel együtt 1 frt 50 krral számítva — minden nyelven vétetnek föl a kiadóhivatalban. — Kéretik az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legelőbb szerdá reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétethetnek.</p>	<p>Hivatalos hirdetések: A „Torontál”-ba iktatandó hivatalos hirdetések előlege- sen beküldendők, még pedig 100 szóig egyszeri hir- detésért 1 frt, 100—200 szóig 2 frt, 200—300 szóig 3 frt és így tovább. Azonfelül minden egyszeri beig- tatás után 30 kr. bélyegdíj és az esedékes nyugta- bélyeg is beküldendő.</p>	<p>Magán hirdetések: A 3-hasábos garmonsorselőshirdetésnél 6 kr., többszörinél 4 kr. Kinestári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.</p> <p>Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskereken, hova az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.</p>
--	---	---	---

Tisza Kálmán jubileuma.

N.-Beeskerek, 1885. november 4-én.

—a. Az államférfiakat még a jellem

nos tevékenységet korlátozó engedmé- nyeket követelt, a pártmozgalom na- gyobb dimenziókat nyert, a vélemény- harcban szétforogásolt erőket

A jobbak és nemesbék a szeretet és tisztelet faklyájával fognak jubileumán hozzá seregleni, hogy fényesüart vas-

hadjárataiban velt részt és a lipcsei csatában esett el.

Midőn betedít

ér
st
m
h
te
ir
k
sz
m
A

letben megye bizottsági tagnak megvá- lasztott Annau Ádám, Plechl Antal, az antalfalvi választó kerületben Mikus György, a debelyácsi választó kerü- letben megválasztott Stojkovits Dóme, a párdányi választó kerületben megvá- lasztott Schikhofer Lenárd, a perlaszi választó kerületben megválasztott Milo- vanov Lyubomir, a lovrini választó ke- rületben megválasztott Reiter Lipót, a zichyfalvi választó kerületben megvá- lasztott Milutinovics Sándor, az ovscai választó kerületben megválasztott Mircea Lázár, a jabukai választó kerületben megválasztott Vuk Trifun elhunytak; a szőregyi választó kerületben megválasz- tott Kormos Ödön pedig a megye terü- letéről eltávozott, minélfogva kéri, az ekként megüresedett helyeket az 1870. évi XLII. törv. cz. 29. §-a értelmében betölteni.

Egyben bejelenti, hogy Schikhofer Lenárd, Milovanov Lyubomir és Mircea Lázár helyébe megválasztása új tagok tagsági képessége 1886. év végével lejár, Annau Ádám, Plechl Antal, Mikus György, Stojkovits Dóme, Reiter Lipót, Milutinovits Sándor, Vuk Trifun és Kor- mos Ödön helyébe megválasztandó új tagok tagsági képessége pedig 1889. év végével jár le.

—o—

Fenti jelentés alapján a választás határidejéül a nagy-beeskereki, antalfalvi, perlaszi, lovrini, zichyfalvi, óvscai és szőregyi választó kerületekben folyó évi november 3. napja, a debelyácsi választó kerületben f. évi november 4. napja, a párdányi és jabukai választó kerületben pedig f. évi novem- ber hó 5. napja tüzetik ki, s választási elnökül a nagy-beeskereki választó ke- rületbe Hegedüs Miklós, kir. közjegyző, az antalfalvi és debelyácsi választó kerü- letbe Hegedüs Miklós, szolgabíró, a pár- dányi választó kerületbe Hertelendy Imre, szolgabíró, a perlaszi választó kerületbe Bakalovich Ágoston, szolgabíró, a lovrini választó kerületbe báró Liptay Antal, helyettes elnökül Nikolits Bogdan, szol- gabíró, a zichyfalvi választó kerületbe ifj. Dániel Pál, kanaki lakos, az ovscai és jabukai választó kerületbe Radosav- lyevics Dragutin, szolgabíró, a szőregyi választó kerületbe Katona Antal török- kanizsai lakos nevezetik ki.

Miről az ezennel kinevezett választási elnökök, a választáshoz szükséges nyomtatványok, s az 1884. évben ösz- szeirt 1885. évre jogosult országgyűlési képviselői választók névjegyzékének ren- delkezésre bocsátása mellett azzal ér- tesítettnek, miszerint az 1870. XLII. t.

cz. 33. stb. §-ai alapján jelen határo- zatban kiténtetett napon a választást ejtsék meg, s annak eredményét a tör- vényhatóságnak mielőbb a választási iratokkal együtt mutassák be.

Kelt mint fent.

Kiadta:

Rigó István,
m. aljegyző.

25365. szám Torontálmegye alispánjától.

Valamennyi szolgabíró és helyhatósági biztosnak, köz- ponti előadói kar.

Több oldalról kérdés intéztetvén hozzám a kéményseprési iparról szóló és f. hó 2-án 23.841. sz. alatt kiadott szabályrendeletnek mikénti végrehajtási tárgyában, mihez tartás végett tekintes czimedet a következőkről értesitem.

1. A kéményseprési iparra vonat- kozó szabályrendeletnek czélja az, hogy ezen a törvényileg is engedélyhez és munkakörhöz kötött iparnak hatósági ellenőrzés mellett való fejlesztése és hatósági oltalomban való részesítése által, a tűzrendészet amaz igen fontos kivánalmának tétessék elég, mely szerint a kémények rendszeres tisztítása folytán, a tűzvédek oly gyakori kiütésének egyik legtöbbször előforduló okozója, lehetőleg mellőztessék.

2. Ennélfogva és a szabályrendelet szellemével is egyezően, minden egyes kéményseprői munkakörre nézve csak egy kéményseprőnek adható iparhatósági engedély, ellenben egy kéményseprőnek több munkakörre is lehet iparendélyt adni.

3. A kéményseprő lakhelye meg- határozva nem lévén, az állandó lak- helyét tetszése szerint választhatja, amde szabályrendelet szerű köteleességeinek vagy maga, vagy törvényszerű segédjei által pontosan megfellelni köteles.

4. A kéményseprési ipart a törvény 10. és 11. §-a alkotott átmeneti idő- szakra való figyelemmel törvényes alapon csak az gyakorolhatja, ki a szabályren- delet életbe lépte után, annak értelmé- ben rendszeres iparendélyt kap, és csak azon munkakörben, melyre enge- délye szól, — minthogy pedig az ipar- hatóság feladata ellenőrizni azt, hogy egy munkakörre nézve két kéményse- prőnek iparendélyt ne adassék, ugy, tekintettel a szabályrendelet 11. §-ára, amaz eset, hogy ott, hol már kémény- seprő van, egy másik kéményseprő is üzhesse iparát elő nem fordulhat.

5. Magánosokat a szabályrendelet és illetve a törvény csak annyiban kö- telez, hogy kéményeiket tisztáltatni kö- telesek, ezen munkát azonban bármely. iparendélyvel ellátott kéményseprő által teljesíthetetik ez utóbbiaknak és illetve a kéményseprőknek állván köteleességük- ben arra ügyelni, hogy a szabályren- deletben megjelölt büntetés elkerülése végett oly munkát el ne vállaljanak, mely munkakörükön kívül esik.

6. Tekintettel arra, hogy a törvény végrehajtásának első idejében az egyes munkakörökre nézve elegendő kémény- seprő iparendélyért előre láthatólag jelentkezni nem fog, a járási tisztviselő uraknak mint első fokú iparhatósági kö- zegnek álland tisztjében gondoskodni arról, hogy vagy hirdetés útján, vagy egyes iparendélyesnek több munkakör beosztása által, az összes körök betölt- hetők lehessenek.

7. Ez utóbbi esetenél lehet az en- gedélyt azon feltételhez is kötni, hogy később, ha képesített egyén jelentke- zék, egyik vagy másik kör az első ipar engedélyestől el fog vonatni.

8. A kéményseprő díjazása az egye- seket terhelvén, ezen díjak a község mint erkölcsi testület háztartásába sem- miféle körülmények között be nem von- ható és maga az erkölcsi testület is egyedül csak mint háztulajdonos jöhet számításba.

9. A kéményseprők ugyan hatósági támogatásban részesítendők, de azért hatósági köztegeknek vagy hatóságilag alkalmazottaknak nem tekinthetők.

Kelt Nagy-Beeskereken, 1885. évi október hó 19-én.

Tallán, alispán.

25080. sz. 1885. Torontálmegye alispánjától.

Valamennyi szolgabíró és N.- Beeskerek város polgármeste- rének.

Tudomásvétel és alkalmazkodás vé- ggett a nagyméltóságu magyar királyi földművelés, ipar és kereskedelemügyi ministeriumnak e folyó hó 4-én 52211. sz. alatt kelt, — s az iparhatósági meg- bizottak választását szabályozó és meg- állapító kegyes rendeletét hiteles máso- latban azon külön felhívással adom ki, hogy:

a) az iparhatósági megbizottak vá- lasztása alapjául szolgáló iparosok és kereskedők névlajstromait legkésőbb e folyó hó 31-éig összeállítatni s annak

megtörténte után a felszámolási jogra figyelmeztetéssel közszemlére kitétetni,

b) a szabályszerűen egybeállított névlajstromok megállapítása után pedig a választások határnapjainak december hó 28-ig kitűzését és a választásoknak ugyanakkorig szabályszerűen leendő megjelölését eszközölni,

c) a választhatóság alapjául szolgáló adóminimumnak netáni megváltoztatása iránti javaslatokat azonnal,

d) a választások eredményét pedig legkésőbb jövő 1886. évi január 15-ig okvetlen bemutatni sziveskedjenek.

Végül pedig szoros mihez tartás végett meghagyom, — hogy a most másolatban kiadott kegyes ministeri leirat jelen kiadványom alapján akként intézkedni sziveskedjenek, hogy az ujonnan megválasztott megbizottak működésüket mindig január 1-én akadálytalanul megkezdhessék.

A szükséges lajstrom mintákat Ia és Ib alatt idezárva használat végett kiadom.

Kelt N.-Beeskereken, 1885. október hó 17-én.

Alispán hiv. távollétében:

Rónay Jenő,
főjegyző.

Földmívelés-, ipar- és kereskedelmiügyi magyar királyi minister 52211. szám. Valamennyi törvényhatóságnak. Az 1884. évi XVII. törvényzikkbe iktatott iptartörvény 172. §-a értelmében az iparhatósági megbizottak évenként újból lévén választandók, tekintettel arra, hogy ezen törvény mult évi október 1-én lépvén életbe, a megbizottak megválasztása a kezdet nehézségei miatt országszerte egyszerre foganatosítható nem volt, miért is a végből, hogy e részben az ország egész területén egyöntetű eljárás követessék, az újra választások évfordulóját ezuttal és ezentulra a naptári év 1-ső napjára tűzöm ki. — Ennek folytán a jelenleg működésben álló iparhatósági megbizottak működése, — történt legyen megválasztásuk akár a mult, akár a jelen év folyamán — a folyó év december 31-ig fog terjedni s az újra választandó megbizottak működése a jövő évi január 1-étől ugyanazon év december 31-ig

terjed. — Ezen egyöntetű eljárásnak biztosítása szempontjából a következőket rendelem: — A törvényhatóságok saját hatáskörükben intézkednek arról, hogy az iparosok és kereskedők névlajstromai mindazon városokban illetőleg községekben, a melyek I. foku iparhatósági székhelyek, legkésőbb az év okt. 31-ig összeállíttassanak és szokásos kihirdetés mellett azon figyelmeztetéssel tétessenek ki 8 napra az illető városban vagy községben közszemlére, hogy azok ellen felszólamlásnak van helye. — Ily felszólamlások mindig november 10-éig nyújtandók be írásban az illetékes I. foku iparhatósághoz, honnan azok netaláni észrevételek kíséretében a II. foku iparhatósághoz haladéknélkül felterjesztendők. — A II-od foku iparhatóság ily felszólamlások felett végérvényesen dönt, és a névjegyzékek a hozott határozatok szerint kiigazítandók. — A névjegyzékek mintája, külön az iparosokra és külön a kereskedőkre nézve, Ia. és Ib. alatt mellékeltem. — A választók névjegyzéke ezek szerint megállapítván, az I. foku iparhatóság évenként decz. hó folyamára választási napot tűz ki és a választás szabályszerű foganatosításáról gondoskodik. — A választás napja az illető városban vagy községben legalább 8 nappal megelőzőleg a választandó iparhatósági megbizottak számának megjelölése mellett, szokásos módon közhirrre teendő. — A választandó iparhatósági megbizottak számára nézve az 1884. évi iptartörvény 169. illetve 170. §§-ai irányadók. — Választandó minden, az illető városban vagy községben lakó iparos (kereskedő), kinek neve a választók névjegyzékeiben bennfoglaltatik; választható pedig ezek közül az, a ki legalább is az általam e czélből már a mult év folyamán megállapított adóminimumot fizeti. — A mely I. foku iparhatóság székhelyére vonatkozólag a mult év folyamán a választhatóságra jogosító legcsekélyebb adóösszeget, bármilyen körülmény folytán a megállapított adóösszeget is megváltoztatása ajánlatosnak mutatkozik, — e részben az illető első foku iparhatóság a törvényhatóság útján hozzám haladéknélkül javaslatot tesz. — A választás megtörténte és annak eredménye legkésőbb január hó folyamán, a szintén mellékelt II. minta szerint a törvényhatóság által

hozzám bejelentendő. — Mihez tartás végett megjegyzem, hogy azon szab. királyi és rendezett tanácsú városokban, a hol egyszersmind szolgabírói lakhely is van, az említett 172. §-nak megfelelőleg az ugyanazon városban lakó iparosok (kereskedők) az illető szolgabírák mellé szintén 20—20 iparhatósági megbizottat választanak. — Ily városokban a szolgabíró mellé választandó iparhatósági megbizottak választása iránt, a városi tanács a szolgabíróval egyetértőleg intézkedik. Kitépő megbizottak újra választhatók. Ezek után felhívom törvényhatóságot, hogy az iparhatósági megbizottak újra választása iránt a fennebbiek szerint és a megjelölt határidők alatt saját hatáskörében évenként olyképen intézkedjék, hogy az ujonnan megválasztott megbizottak működésüket mindig január 1-én akadálytalanul megkezdhessék. — Budapest 1885. október hó 4-én. A minister helyett: Matlekovics s. k.

Torontalmegye közigazgatási bizottságának 1885. évi október 12-én N.-Beeskereken tartott rendes havi üléséből.

3196. sz. 1140. kbgy.

Közmunka és közlekedésügyi magy. kir. ministerium f. évi 28275. számú leirata, mely szerint e bizottság hatáskörében tartandó oly tárgyalások alkalmazásával, midőn hadászati szempontokból katonai közreműködés is szükségeltetik; a katonai képviselő kiküldése iránt mindenkor közvetlenül a közös hadügyministerium megkeresendő.

Határozat:

Idézett ministeri rendeletet tudomásul véve, — felkérik elnök főispán ur ő méltósága, miszerint előforduló esetekben e rendelet értelmében intézkedni méltóztassék.

Mely határozatunk főispán ur ő méltóságának s alispánunknak mint elnök helyettesnek és valamennyi szakelődő uraknak kiadatni rendeltetik.

Kelt mint fentt.

Hertelendy,
főispán.

— a. A
és meggyőz
sáruk erede
meg egyenl
m
ho
to:
irt
ko
sz
mit

érté
és r
van
esé
mar
hog
oly
a h
egy

gés
szer
telle
az u
józan
gödn
köve
jellen
gatis
mégis
kódés
lehet
lálni,
zető

H
zatok
P
medit
A
nyerni
E
delmes
működ
józan m
A
ki nem
ki sem
zér szer
a dicső
ezen idő
mán a
ben; m
hazafiak

A h

Mire
véget ért
pély, mely
örök sötétség
lottak emléke

Ez a hit
A hitetlenek
melyekhez kö
Emlékez
de ne lépjen
melynek kapu

„Feltámasztás
Rakjatók
költségeit a
hogy legalább
lönözöttek az
Marejato
érdek vagy t
ne lépjenek
viszont taláko
hit, remény és
Óriákedje